

वाख 15 - 16

(त्रिरेतवार अदबी मैग्ज़ीन)
जुलाई 2009 तु अक्टूबर 2009

एडिटर
ओमकार कौल

सलाहकार मंडल
शम्भु नाथ भट्ट हलीम
रतन लाल शान्त
रूपकृष्ण भट
सुनीता रैना

व्यवस्था
रमेश रैना (प्रबन्ध)
राजेश कौल (व्यापार प्रचार)

आल इंडिया कश्मीरी समाज
डी-90, सरोजिनी नगर, नई दिल्ली 110023

वाख 15 - 16

(त्रुटेवार अदबी मैग्जीन)
जुलाई 2009 तु अक्टूबर 2009

पब्लिशर

आल इंडिया कश्मीरी समाज, डी-90, सरोजनी नगर, नई दिल्ली 110023
email: aiksn@rediffmail.com

एडिटर

डा० ओमकार कौल, सी - 13, ग्रीनविव अपार्टमेंट्स 33 सैक्टर 9, रोहिणी,
दिल्ली 110085 फोन 09811885545, 011-27556197
email: onkoul@yahoo.com

हकूक महफूज़

यथ मैग्जीनस मंज लेख वगॉरु, इस्तिमाल करनु ब्रोहं गछि लिखाँर्य, तरजमकार तु ए आई के
एसुक इजाजथ जोरुर ह्यनु युन।
कुनि ति (छाप सुपृष्ठमुतिस)लेखनस मंज. जॉहिर करनु आमुचि रायि सृत्य एआई के एस या
एडिटर सुंद इतिपाक आसुन छु नु जोरुरी।

कवर पेंटिंग: पी एन काचरू

म्वल : (देश) अख अंक: 25 रु, सालानुः 100 रु, आजीवन : 1000 रु
(विदेश) अख अंक: 4 डालर, सालानुः 15 डालर, आजीवन: 150 डालर
इशतिहार: अँदर्यम कवर : 8,000 रु, पूर सफः 4,000 रु, औड सफः 2,000 रु

च्यबाग सफः 1,000 रु

चंद सोजनुक तु इशतिहारु खॉतरु पताह
ए आई के एस नाद
डी-90, सरोजनी नगर, नई दिल्ली-110023
दिलि न्यॅबरिस्थन चेकन गछन 40 रु अलावु आसनि

डी टी पी: RRR Enterprises

Plot No: 469, Sector- 4, Vaishali Gzb. U.P – 201010
+919718118282, +919718503047

प्रसः: Joeffry and Bell Publishers, New Delhi

यथ अंकस मंज

वाख तु वचुन	ओमकार कौल	5
-------------	-----------	---

लेख

ललुद्यद तु नफसियात	बाल कृष्ण सन्यासी	7
जनानन हुंद हक (२)	शंभुनाथ भट्ट हलीम	14
पंचस्तवी तु कॉशुर बटु	ओंकारनाथ चंगू	21

अफसान

होनूमान मंदर	रतन लाल शांत	30
हारस ति कोरुन वंदु	अर्जन देव मजबूर	36
जिमी जानी तु		
लालु सॉब	रूप कृष्ण भट	41
म्वहबतुक कुन	यशपाल जैन	47
वैह	विजय सागर	54

शॉयरी

गज़ल	बाल कृष्ण सन्यासी	57
मागु मासुक सिरियि गुहन	बाल क्रष्ण सन्यासी	57
जु गज़लु	सुनीता रैना पंडित	59
गज़ल	महमद अयूब बेताब	61
कथु करनावुन कॉशिर्य पॉँच्य	प्रेम नाथ शाद	61
गज़ल	प्रेम नाथ शाद	63
चु पैद्य	श्रीमती मोहिनी कौल	63

नजुम	अशोक सराफ गायल	65
वैज्ञ दुब्राय	पृथ्वी नाथ मधुप	66
हना सन	पृथ्वीनाथ कौल सॉयिल	68
लीला		
स्वदामा चरिथ		69
सूफी शाँयिरी		
कलाम	शमस फकीर	73
केंह शार	शमस फकीर	74
तबसर		
रूप क्रष्ण भट ब्र छ्यस वैशीर जवाहर लाल रैना		75
चमन लाल सपुर (त०) श्री राम क्रष्ण कथा अमर्यथ		
मोतीलाल नाज़		77
तुहंद वनुन		
चमन लाल सपुर		79
येमि अंकुक्य लेखन वॉल्य		80

वाख तु वचुन

लगबग डोडि वुहुर्य छप्योव वाख अपरेलस मंज़। अमि शुमारुचि हथ स्वाद हथ कापियि आयि बॉगरावनु दिलि ॲकिस समारोहस मंज़ येम्युक संज AIKS हन कोरमुत ओस। वाख दुबारु वुछिथ जन आयि नु कॉसि पछुय। वारयाहव कॅर पनुन्य खोशी ज़ाहिर। दोयिमि द्वहु आयि मे कैह टेलिफोन, तिहुंद्य यिम बु ज्ञानख तु तिहुंद्य ति यिम नु बु ज्ञानुहाख। अमि विज़ि बास्योव मे सॉन्य मैहनत खॅच रथि।

मसलु छि वारियाह। सारिवुय खोतु बोड मसलु छु यि ज़ि खरीदारन हुंद तेदाद गोछ बडुन। अगर परनवाल्यन हुंद तेदाद हुरि, असि सपदि ज्यादु खोशी हॉसिल। अमि खॉतरु छु असि बोज़ शोज़ करुन। ॲस्य किथुकुन्य ह्यकोख ज्यादु खरीदार बनाँविथ। बु छुस सारिन्य परन वाल्यन अपील करान तिम करिन अथ मंज़ असि मदद। दोयिम कथ छे नसर लेखनवाल्यन हुंज कमी नज़रि ग़छान। असि छि शॉयिर वारयाह मगर नसर लेखन वॉल्य छि कम। यिम लेखान ति छि, तिम छिनु सॉरी देवनागरी लिपि मंज़ लेखान। देवनागरी लिपि मंज़ लेखुन छुनु मुश्किल। यिम कम्प्यूटरस पैठ टाइप छि ह्यकान कॅरिथ, तिम ह्यकन AIKS दफ्तरु पैठु साफ्टवियर मुफत मंगनाँविथ तु ॲथ्य लिपि मंज़ टाइप वॅरिथ। तिम ह्यकन ई-मेल ज़रियु ति सामग्री सूजिथ।

कॉशिरि ज़बॉन्य लोल बरुन गव अम्युक वरताव ज्यादु खोतु ज्यादु करुन, पननिस गरस मंज़ ति तु गरु नैबरु ति। खासकर गॅछ यि ज्बान शुर्यन सुत्य कथबाथ करनस मंज़ वरतावनु यिन्य। शुर्य गछन नु सिरिफ कॉशुर बोलनी योत, बलिकि गछन तिम कॉशुर परनस मंज़ ति दिलचस्पी निन्य। देवनागरी मंज़ कॉशुर परुन छु सहल। तिम हैकन देवनागरी मंज़ किताबु पॅरिथ। कॉशुर परनु खॉतरु छे तिहुंज दिलचस्पी

बरकरार थावुन्य जऱ्हरी। अमि खॉत्रु हेकि वाख अख अँहम वसीलु बनिथ। यि गोळ सारिनुय गरन मंज वातुन। कॉशिर जऱ्हान छे सॉन्य प्रजनथ, असि छे यि कुनि ति सूरतस मंज कॉयिम थवुन्य।

यथ शुमारस मंज छि कैह लेख, अफसानु, अँजिच शॉयरी, लीला, सूफी शॉयरी हुंद्य नमून, तु तबसर दिनु आमुत्य। संयॉसी सॉब छि लल देद तु नफसियात व्यछनावान। हलीम सॉब छि कॉशिरिस अदबस तु संस्कृति (सकाफतस) मंज जऱ्हानन हुंदिस दितिस पेठ पनुन्य राय बावान। चंगू सॉब छि कॉशिरिस बटु सुंदि पंचस्तवी सुत्य रेवॉयती रिशतुच व्याख्या करान।

अफसानु छि अलग अलग मोजूहन सत्य वाबस यिम जन असि च्वपॉर्य नजिर छि गळान। अफसानु लेखनवॉल्य छि: रतन लाल शांत, अर्जनदेव मजबूर, रूप कृष्ण भट, तु विजय सागर। यथ मज छु यशपाल जैन सुंदि हिंदी अफसानुक तर्जमु ति शॉमिल।

अँजिचि शॉयरी हुंद्य नमून छि अलग अलग नॅहजन हुंद्य चारनु आमुत्य। शॉयरन मंज छि शॉमिल: संयॉसी, सुनीता रैना पडित, शाद, अयूब बेताब, मोहिनी कौल, मधुप, घॉयिल, तु सॉयिल। कॉशिरि शॉयिरी हुंजि म्वलुल्य रेयवॉयच मंजु छि अख मशहूर लीला तु सूफी शॉयिर शमस फकीरु सुंद कलाम शॉमिल।

येमि शुमारु खॉत्रु सामग्री जमा करनस मंज कोर मे हलीम सॉबन, शांत सॉबन तु सपरु सॉबन मदद, बु छुस तिहुंद शुक्रिया अदा करान। मे छे व्वमेद जि परनवॉल्य सोजन पनुन्य राय यथ शुमारस मुतलख तु अँदीब सोजन पननि रचनायि छापनु खॉत्रु।

ओमकार कौल
एडिटर

लेख

ललुद्यद तु नफसियात

बाल कृष्ण सन्यासी

मन छु न इनसान सुंदि शरीरुक हिसु आसान बॅल्कि ह्यकव अथ अख
अमल वॅनिथ मसलन सोंचुन तु कांह कथ सूचिथ पतु तमि कथि हुंज़
कांह शकुल यखतियार करुन्य ताकि अख तोसुर यियि पॉदु करनु तु
रुहस ताम वातनावनु युथ ज़ि सु जिसमस अथि अकि बीज अमलि हुंद
दस तुलनावि। मनस वनव व्वन्य सोंचनुचि अमलि तु कांह तोसुर पॉदु
करनुचि अमलि। मन छु तमि किन्य सु औंनु येमि मॅज्य तिम सारेय
जिसमॉनी हरवैच दुंठ्य गछान छि यिमन हरवैचन हुंद बॉनीकार मन
प्रान छु। अँस्य ह्यकव यि ति वॅनिथ ज़ि मन छु छेकरस जिसमस म्वछि
मंज़ रटान तु रथ बान बॅनिथ शरीरुच लाकम पनुनिस अथस मंज़
रटान हालांकि यि छु रुह युस मनस तु मनुचन यॅट्रीयन ज़ुव ज़ेतु दिथ
तिंहुंज़ नचु नछ तु व्वटु व्वठ यकीनी बनावान छु। रुह छु अकलमंद
आसान तु पानु पनुन्यवुय गाशि ज़ुचव सुत्य ज़ोतान आसान। रुह छु नु
मगर मनस तु यॅट्रीयन पनुनि मर्ज्जा पकुनावान या तिमन कुनि कुसमुच
ह्यदायत दिवान।

रुह छु दोल वॅटिथ रोज्जान तु फकत मनुचन
खॉहिशातन, खोचुनस, ख्वश गछुनस तु बेयि ति वारयाहन हरवैचन
प्यठ नज़र थावान। रुह छु मनुचि बुनियॉज़ हुंद आगुर। मगरिबी सोंच
छु येमि कथि हुंद कॉयिल ज़ि शशूरुक बेदार गछुन हैकि मनुचि अमलि
हुंदुय नतीजि आॅसिथ अमा पोज़ यि छु कांह याने आत्मा यथ अँस्य
पज़रुच अलामत वनव तु युस शशूरी तोर बेदार आसान छु तु युस
मनुचि अनिंगॅट कूठरि गाशुरावान छु।

યેલિ અંસ્ય મનુચ, શરીરુચ તુ આતમુહુચ યા કહુચ કથ કરાન છિ અસિ પજિ યિ યાદ થવુન જિ યિ છિ સૂક્ષમ શરીર (linga sarira) યુસ પ્રાનવ જેંરિયિ શરીરસ સુત્ય મીલિથ છુ તુ યોહ્ય શરીર છુ મરનુ વિજિ ઇનસાનસ નિશિ જુદા ગછાન તુ યા કર્મ ખુર્યન મંજ વલનુ યિથ યિવાન તુ ગછાન તુ છસ મુક્તિ મેલાન। અંથ્ય શરીરસ છિ અંસ્ય અજ્ઞાન્ય આંસિથ રૂહ તિ વનાન, યેલિ અંસ્ય મનુચિ રૂહચિ તુ શરીરચિ કાકુહોકલિ હુંજ કથ કરાન છિ । યિ શરીર છુ સદહન તતવન હુંદ આસાન તુ યિમ છિ પાંછ કર્મ યેંદ્રી,પાંછ ગ્યાન ઇંદ્રી,પાંછ પ્રાન મન તુ બ્વદ । મન તુ બ્વદ છિ સૂક્ષમ શરીરસ મંજ્ય પનુન્ય અમલ પકુનાવાન તુ સૂક્ષમ શરીરકિ જેંરિયિ શરીરસ તુ દ્યમાગસ અથિ પનુન્ય મર્જી બામલ અનુનાવાન ।

મનુચિ સૂક્ષમ શરીર તુ શરીર ચિ તુલુ ત્રાવિ વનવ નફસિયાત । કોંશિરિ બખ્ટી શોંયિરી મંજ છુ લલુદ્યદિ હુંદ્યન વાખન, નુંદ રેશ્યન્યન શ્રુક્યન ર્વપુભવાનિ હુંદ્યન વાખન અખ અલગ મુકામ હુંસિલ । તમ્યુક વજહ છુ નુ ફકત યૂતુય યોત જિ તિંહુંજ શોંયિરી છિ વાખન તુ શ્રુક્યન મંજ બલ્કિ અમિ કિન્ય તિ જિ યિમ ત્રેનુવય છિ પૂર પૉર્ચ્ય મનુચ શરીરુચ તુ સાદનાયિ હુંજિ વતિ પ્યઠ પકાન રોજાન ।

ખોર યિ તિ છુ પોજ જિ નુંદ ર્યોશ છુ ઇસલામુક્યન મ્વલુલ્યન અસૂલન હુંદ પ્રચાર તિ સુત્ય સુત્ય કરાન યેલિ જન લલ મોંજ ત ર્વપુ મોંજ પનુન પાન પ્રજુનાવુનસ તુ ગ્યાન હુંસિલ વેરિથ દિવ્ય પ્રકાશસ કુન ગછુનુચ કલ તુ કેંહર કરાન બાસાન છિ । યિમન દ્વનવુની પ્યઠ તુ ખાસ વેરિથ લલિ પ્યઠ છુ શિવ મતુક અસર સ્યોદિ સ્યોદ લબનુ યિવાન ।

દેંહિમિ સેંદી હુંદ્ય વેંશીરિ હુંદ્ય શૈવાચાર્ય અભિનવ ગુપ્તન છુ શ્રીમદ્ભ્રવદગીતાયિ હુંદ સાર કડાન ગવડુનિકિ તુ દોયિમિ અદ્યાયિ પ્યઠ વ્યાખ્યા કરાન વૌનમુત જિ ઇનસાન સુંજિ મન યેંદ્રી છિ અખ અંકિસ

सुत्य जंग करान रोजान । खुशी छि गमस सुत्य लडान तु काम वासना छि लडान वॉराग हॉसिल करनुचि अमलि सुत्य । तमि किन्य छु यि जंग वुछान रोजुन तु पनुन पान अमि निश अलग थेंविथ वॉरागु चि वति कुन ति न गछुन । हरगाह खुशी हुंजि वति प्यठ पनुन पान थवोन केंच्रि कालु पतु गष्ठि खुशी प्राप्त गॅछिथ पानय मन तमि निश अलग । नतु रोजि अँद्रय तज्जाद । अँती हरगाह इनसान ग्वफन मंज तपस्या करनु खॉतरु गष्ठि, बासान छु यि व्यचार छु अभिनव गुप्तु सुंद्रि शिव मतुक अख पहलू तु ललु देदि ति छु पनुन सफर मनस सज्जनुचि क्रेयायि सुती शोर्स वॅरिथ प्रकाश रूपी शिवस सुत्य मीलिथ अंद वातुनोवमुत ।

“ग्रटु छु फेरान जेरे जेर । ओहकुय ज्ञानि ग्रटुक छल

ग्रटु येलि फेरि ज्ञाव्युल नेरे , गू वाति पानय ग्रटु बल”

ललि हुंद मानुन छु जि संसार्य ग्रटु छु बिदथ ति तु लॉजिमी क्रेया ति तु ओहुक छु मन युस अथ पकुनावान छु तु ग्वनन नोन ति कडान छु । लल ऑस शोर्स प्यठय आद्यात्मिक याने रूहॉनी फिकरि मंजुय रोजान तु यि वुछिथ ऑस्य तसुंदीय मोल मॉज ति परेशान रोजान । यि ऑस तिमन प्रुछान आसान जि यथ दुनियाहस मंज यिनुक मतलब क्या छु तु पजर छा ती यि असि द्वृक्त्यमान छु किनु ति ति न छु यि ऑस्य वुछानुय छि नु । यिथ्य हिव्य सवाल येलि तिमन स्व करान रूज तिम गॅयि हय बुंग तु स्व सूजख पनुनिस क्वलु किस ग्वरस निश यस शिव मतस प्यठ ति ओबूर ओस ताकि सू दियि तैम्य सुंद्यन सवालन मोकूल जवाब । तिंहदिस तैमिस ग्वरस ओस नाव सिद श्रीकण्ठ । संत कवि कबीर छु

वनान :

“कागा काको धन हरै कोयल काको देत ।

मीठे शब्द सुनाये के जग अपना कर लेत ॥ । ”

येम्युक मतलब यि छु जि न छु काव कॉसि धन चूरि निवान तु न छे कुकिल कॉसि धन दिवान पोजु कुकिल छि सारिनुय हुंद दिल ख्वश थवान तु कावस छि सौरी नफरत करान । अमि कथि सुत्य छु

ਬૈધિસ અંકિસ કથિ હુંદ ઇશારુ મેલાન। તુ સુ ગવ યિ જિ કસ જીવસ ક્યુથ સ્વબાવ છુ હ્યકાન આંસિથ। સ્વબાવુક મતલબ છુ પનુન્ય બાવ યા અંદ્રૂન યાને મનોબ્રતિ। યોલિ અંસ્ય કોંસિ રૂહાંની શખસિયોંચ હુંજ કથ કરાન છિ તુ તસુંદિસ સોંચનસ તુ તસુંજિ વ્થથુ બેઠિ પ્યઠ સ્ન્ય નજર ત્રાવાન છિ અસિ છુ ફિકિરિ તરાન જિ સ્વ રૂહાંની શખસિયત છિ હથ ફીસેંડી સતોગુની આસાન તુ યથ દુનિયાહસ મંજ યિથ છિ યિથ્ય મહાનુબાવ યેતિકિસ લ્વહ લંગરસ ફકત છિહ દિવાન તુ તમિ પતય તમિ છિહિ સૃત્ય પનુન્યન ગ્વનન જ્યાદય પહન મેછર અતા કરાન તુ યિથુ પાંઠ્ય છુ ત્યુહુંદ સ્વબાવ અલૌકિક બનાન તુ તિંહિદ્ય વ્યચાર છિ અનિ ગેંટિસ ગૉંશિરાવાન।

લલેશ્વરી મુતલક તિ હ્યકવ અંસ્ય યિથિનુય ખયાલન હુંદ જિકિર વેંરિથ। સ્વબાવસ છુ મનસ સૃત્ય સેદિ સ્યોદ વાઠ તુ લલિ હુંદ મન ઓસ તસુંદિ ખાંદરુ પ્યઠય હુંદર્યોમુત યોલિ તસુંજિ હણિ તસ સતોવ, પરેશાન વેંરુન તુ મહારાજસ તિ બેર્યનસ કન। તસ વોથ બુનિ બુનિ તુ ત્યમબુર લેંજિસ સતોગુની વ્યચારન યેમિ કિન્ય સ્વ મનુ ક્યન વ્યકારન સનુન્ય હ્યુંચુન તુ ગ્વડુ દિચુન મનુ સરસ ડુંગ તુ નૅનિરોવુન જિ મન ક્યા છુ અથ ક્યા રિશતુ છુ આત્માહસ સૃત્ય તુ પતુ વેંડિન અકિ અકિ તિમ વ્યકાર તિ બદિ યિમ ઇનસાનુ સુંજિ પ્રકરોંચ મંજ મૂજૂદ આસાન છિ તુ ઇનસાનસ સાદનાયિ હુંજિ વતિ પ્યઠ પકુનસ રૂકાવઠ પાંદુ કરાન છિ।

કથ યોલિ સ્વબાવુચ વ્થથાન છિ તુ અંતી છુ પોશ તુ કોડ વ્યચારસ મંજ યિવાન। સ્વબાવસ હ્યકવ અંસ્ય પ્રકુરથ તિ વેંનિથ તુ પ્રકરોંચ હુંદ દારુમદાર છુ તિમન ગ્વનન પ્યઠ તિ આસાન યિમ થનુ પ્યનસ સૃત્ય સૃત્ય જુવ જ્ઞાથ પાનસ સૃત્ય અનાન છિ તુ તિમન ગ્વનન પ્યઠ તિ યિમ તસ વાતાવરન કિસ રૂપસ મંજ યથ કાયિનાતસ મંજ બાગિ યિવાન છિ। મગરિબી સોંચસ મંજ છિ અથ હેરિડિટી એંડ એનવાયરનમેન્ટ

(Heridity & Enviornment) વનાન। લલુ દેદિ હુંદિસ સોંચસ મંજ છુ ટાકારુ પાঁઠ્ય લબુનુ યિવાન જિ રહ્હોની સફર બ્રોંહ પકુનાવાન પકુનાવાન છે સ્વ ઇનસોન્ય પ્રકર્ચા હુંદ્ય તજરુબુ કરાન રોજાન તુ સ્વ રુકાવઠ તિ બદિ કડાન યેમિ કિન્ય તૅમિસ પાનસ યિ બાસાન છુ જિ કુનિ કુનિ છુ તસુંદિસ રહ્હોની સફરસ તિ અમ્યુક અસર પ્રવાન। યિથુ પાঁઠ્ય છે સ્વ યિ લોઝિમી સમજાન જિ મન યી વુછુનુ જિ સુ છુ ક્યાહ તુ સુ પૂર પાঁઠ્ય વુછિથ છે સ્વ મનુ ક્યન વ્યકારન હુંદિસ આસુનસ તિ પજુરુક હિસુ માનાન તુ મનસ ,શરીરસ તુ આત્માહસ કુની હોકલિ વેરિથ પર્માર્થ સાર પ્રાપ્ત કરનસ પ્યઠ જોર દિવાન।

પોશસ તુ કેંડિસ દુનુવુન્ય છિ મિજાજુ બ્યોન બ્યોન તુ પોશ તિ છિ ન ફકત જ્યનસ મરનસ તુ ખુશી બોગુરાવનસ યા બાગુચ રેનક બેંડુરાવનસુય ઓત લગાન બ્લિક છિ કેંહ પોશ મસલન ગનહાર પોશ, સજુ પોશ, પંખુચાલન બેતરિ યલાજ કરનસ તિ લગાન તુ યિમ સૉરી ગવન તુ અવગવન છિ પોશન,ક્યો કંભચન તિંહજિ પ્રકર્ચા મંજ મૂજૂદ આસાન તુ પ્રકરથ જાનુન વર્ચાય ન હ્યોકિ પોશી ફાંફુલાવનુચ અમલ બ્રોંહ પ૱કિથ તુ ન કોંડ ગાલુનુચી અમલ બ્રોંહ પ૱કિથ। લલુદેદિ હુંદ કલામુ પ૱રિથ છુ બાસાન જિ સ્વ છિ અમિ કુસમુ કિસ નફસિયોત્તી સોંચસ (Psychological thought) પૂર પાঁઠ્ય આબિયોરી કરાન રુજમુચ। લલુદ્યદ છિ જાનાન જિ મન તન તુ આત્મા યિમન ત્રૈનુવુની હુંદ યકરાય આસુન છુ સ્યઠાહ જોરુરી હરગાહ અસિ આત્મ ગ્યાન હોસિલ કરુન છુ।

રહ્હોની થજર હોસિલ કરનુચ બુનિયાદ છિ ગ્યાન તુ સાદના। ગ્યાન છુ પ૱રિથ તિ મેલાન તુ સતસંગ તુ મનન તુ ચિનતનુ સુત્ય તિ મેલાન। સાદના છિ અખ સ્વ મુતવોતિર કૂશિશ યેમિ કિન્ય ઔંદરુનસ સામ હ્યનુ છિ યિવાન। લલુદેદિ હુંદુય વાખ પરાન પરાન છુ અસિ યિ ફિકિરિ તરાન જિ સ્વ છિ પાનુ તિ મનુ ક્યવ વ્યકારવ સુત્ય તંગ યિથ

वत्रुवॉस्य करान अमा पोज्ज औंदरुनस ताम ति छि वातान। यि केंछाह मल तति नज्जरि गछान छुस स्व छि सु मल मनन तु चिनतन याने नकारात्मक सोंचस पथ कुन त्रॉविथ सकारात्मक सोंच ह्यथ ब्रोंह पकान तु वनान ज़ि परमु शिव स्वंदर सर्व व्यापी आसुनुय छु अख पोशवुन पज्जर। तसुंद ग्वर ओस पानु थदि पायुक ग्याँनी तु सादक तु ललुदेदि आॉस तस प्यठ स्यठाह यछ पछ। तस आॉस यि ग्वर सुंजुय क्रपा ज़ि स्व द्रायि मनुचि खुर्य कांगरि मंजु ति न्यबर तु खुर्य मनुक्य ति नीन पूर पॉर्ठ्य कॉसिथ। येमि किन्य तस शिव मतुच पैरवकार ति वनव तु स्व अख नफसियाँती मॉहिर याने मनोवैग्यानिक ति मानोन।

ललुवाखन अमि कुसमुक कांह तरतीब द्युन ज़ि ग्वडु कुस वाख छु आमुत वनुन तु पतु कुस वाख छु तसुंजि ज़ैवि मंजु द्रामुत छु स्यठाह मुश्किल पोज्ज यि वनुन छु मुमकिन ज़ि तसुंद रुहाँनी तु नफसियाँती सफर रुद अॅकिसुय नॅहजि प्यठ बयकवख जॉरी। क्षेमराज छु शिव सूत्र विमर्शनी मंज वनान:

“स्वपरस्थेषु बूतेष जगत्यास्मिन्समान धीः

शिवोअहमद्वितीयोअहम समाधि स परः स्त्रतः ॥ १ ॥”

अमि शलकुक मतलब छु ज़ि येलि अख यूगी यि चेनान छु ज़ि कुल हुम पज्जर याने पर्म शिव सुंदि आसनुक बास छु नु फकथ तसुंदिस च्यतुसुय योत मंज बॅल्कि छु शिव कायिनातु किस जरस जरस मंज मूजूद तु मूजूद ऑसिथ छु सु हरकॅच मंज हर विजि हर सातन लबुनु यिवान, बस तेलि छु सु यूगी पूर समाँधी मंज आसान गोमुत।

ललुदेदि हुंद यि वाख ज़िः

“शिव छुय थलि थलि रवज्ञान

मव ज्ञान ह्यौद तु मुसलमान

त्रुक हय छुख पनुनुय पान परज्ञान

स्वय छय साहिबस सुत्य जॉनी ज्ञान”

છુ યેમિ કથિ હુંદ પય દિવાન જિ સ્વ પર્મ યૂગિની છિ દ્યાન દારનાયિ મંજ રૂજિથ પરમુ શિવ સુંજિ લીલાયિ સૃત્ય જોની જ્ઞાન તુ અદવૈતવાદુની બેનિથ છિ સ્વ પાનસ મંજ, પાનસ ન્યબરુય તુ પાનસ અંદ્ય પેક્ય ફકથ શિવ વુછાન તુ બોયિ નુ કિંહી તિ ।

યિ કેહ તિ છુ સુ ક્યાહ છુ તુ યિ કેહ નુ છુ સુ ક્યાહ છુ નુ તુ યિમન દ્વનવુન્ય હુંદ આદાર ક્યાહ છુ તુ બોયિ યિ તિ જિ અગર કેહનસ મંજ કેહ છુ તુ સુ ક્યાહ છુ, યિમન સારિનુય કથન પ્યઠ છુ ઉપનિષદસ મંજ તિ બહસ કરનુ આમુત તુ યુસ પુર માને બહસ છુ તુ યથ અસિ નાવ દ્વૃતમુત છુ વજૂદિયથ યા શુનિવાદ ।

લલદ્યદ તિ છે અચ્યથ અવસ્થાયિ મંજ. રૂજિથ તલ ચ્યથુય મ૱શરાવિથ ચુતસ મંજ પ્યઠ ચ્યતુકિ વસાદતુ અમિ કૃસમુક ગુરુસ મંદાન મંદાન પનુનિસ ગ્વરસ પ્રાછુગોર કરાન તુ પનુ નિ સવાલુક જવાબ છે આંખરસ પ્યઠ સ્વ પનુ નિ સાદનાયિ હુંજિ વતિ પ્યઠ પેકિથુય લબાન । સ્વ છિ વાસનાયન રોટુ વેરિથ મનુક્ય દરવાજુ બંદ કરાન તુ વનાન:

“ગ્વરસ પ્રાછોમ સાસિ લટે
યસ નુ કેહ વનાન તસ ક્યાહ નાવ ।
પ્રાછાન પ્રાછાન થોચિસ તુ લૂસુસ
કેહનસ નિશ ક્યાહતામ દ્રાવ ॥”

લલિ હુંદ અમિ કૃસમુક ફલસ્ફિયાનુ વતીરુ આસુનુય છુ તસુંદિસ નફસિયોતી સોંચસ કુવથ બખશાન તુ સ્વ છિ વુહવુનિ નાર મનકલિ હુંદ્યન ત્યવંગલન હુંદ તોત દિનુ વોલ તચ્ચર હચ્ચ બ જોનિબ કરાર દિથ દિહસ વેહ ખ્યોન વનાન તાકિ મનકલ વુહિ નુ તુ આત્મા રોજિ મુહ કિ જાલ નિશ મુછિ । યિથુ પોર્ચ્ય છે સ્વ મનસ ડુંગ દિથ નૂર આગરસ મંજ ગવતુ ગવથ કરાન ।

લેખ

જ્ઞાનન હુંદ હક (૨)

શંભુનાથ ભડૃ હલીમ

કેંશીરિ હુંદ ઇતિહાસ છુ પરાતની (સ્યઠાહ પ્રોન), મગર કેંશીરિ હુંજિ માજિ બોલિ હુંદ તુ રેછરોવમુત મીરાસ છુ નુ જ્યાદુ કાલુક। નેબ છુ બિલાશક યેંચકાલુક મૂજૂદ, મગર સુ છુ નુ ત્યૂત યમિ સુત્ય તહકીક કરનવોલ અમિક્ય તમામ ગોશિ વ્યછુનોંવિથ હેકિ। યિ છુ પ્રથ કોંસિ વ્યોદ જિ કોંશુર આસિહે કોંશુરુય બોલાન, મગર વક્તુક્ય દ્વાલાબુ છિ ત્યીત્ય હોંબતનાખ તુ કયામતખોંજ (પ્રલયંકરી) આમુત્ય, યિમવ તવોરીખુક્ય બુથ્ય મ૱થ્યમુત્ય, મ૱ઝમુત્ય તુ નાહનોંવ્યમુત્ય છિ। યિથિસ હાલસ મંજ છે યિ કથ દાવા સાન વનુન્ય મુશ્કિલ જિ ય્વસુ કોંશિર જ્ઞાન અસિ બાગી આયિ, તમિચ રૂપ રેખ, (શકુલ-સૂરથ) તમ્યુક વર્તાવ, તમિચ નફાસત, નજાકત તુ અનહાર કયા આસિ હે ફી જાથ તી યિ વુનિકિસ અસિ અથિ છુ। યિ વનુન છુ લગબગ તમામ દુનિયાંવી. જ્ઞાનન પ્યઠ હોવી સપદાન। યિ લાચોરી છે બોજ વાનન કથ ચોર વનુનસ તુ તેંથ્ય જોંન્યકોરી પ્યઠ કનાત કરનસ મજબૂર કરાન ય્વસુ છોનિથ, ફયોનિથ અસિ પલિ પેયિ તુ યેમિચ લૂટ રૅટિથ અંસ્ય વુનિ મુનોંસિબ તુ મોકૂલ નતીજસ પ્યઠ વાંતિથ હ્યકવ।

યેતિનસ છુ યિ વનુન જોરૂરી જિ કેંશીરિ હુંજિ તવોરીખી રેવાયેંચ મુતોંબિક છિ અતિ વારયાહન નસ્લન હુંદ્ય બસ્કીન રોજાન ઓંસ્યમુત્ય। તિમન મંજ ઓંસ્ય આર્ય, નાગ, પિશાચ યછ કિન્નર, ગંદર્વ, મ્લેછ, યવન, નિશાધ બેતરિ શોમિલ। પ્રાન્યર છુ ત્યૂત હોવી જિ અસ્ય છિ નુ હ્યકાન વસૂકુ સાન યિ વંનિથ, જિ યિમ વેશ ઓંસ્યા સૉરી અસિ હિવી ઇનસાન કિનુ યિમ ઓંસ્ય બ્યોન-બ્યોન નસ્લન હુંદ્ય પ્રાંની

(जानदार)। वाकात यिम फुटु फ्राटु शक्लि मंज असि ताम वॉत्य, तिम छि बावथ करान जि यिम ऑस्य अकसर जानदार कॅबीलु -क्रॉन्य वॉल्य इनसान, यिम क्वदुरतस तु क्वदरेंती वहमव सृत्य वुठनु यिनु किन्य तिथ्यन रस्मन- रीचन सृत्य जुडिथ आसुहन येति इनसान बोयन जानवरन या जानावारन सृत्य कुन्यर आसनुक बास छु दिवान।

ज़बॉन्य हुंद बास छु चूकि इनसॉनी ज़नमस सृत्य जुडिथ, तमि म्वखु छु असि यि मॉनिथ पकुन जि यिम सॉरी ऑस्य इनसॉनी कॅबीलय तु तिहिंज मिलमिशु ज़बान ऑस कॉशिर—यिनु वाजिन्यव पुयव लोब कुनि कांह निशानु, इशारा मिसालि पॉठ्य नागन हुंद सर्फुवाद पूचि लूंट (बटन्यन हुंज—सर्पस हिश), पिशाचन हुंद कोच माज़ ख्योन, निषादन हुंद हॉज़कर आर्य ज़ॉच छुंद हवन बेतरि। यछन हुंज खेचि मावस। यिथिय हिव्य खबर कृत्य इशारु-किनायि रोबु रटिथ वॅर असि कल्पना जि सानि माजि बोलि हुंज कुनु कॅन्य किछु आसिहे।

मगर यि नॅहज बदलेयि त्युथुय युथुय आर्य कबीलुच प्यठोवली बारसस आयि। कृत्य वलुग्वतुन्य आसन वखतन दित्यमुत्य यि वनुन छु महाल, मगर यि छे हकीकथ जि आर्यन हुंज ज़बान, वैदिक संस्कृत, यथ पाली, अपभ्रांश लौकिक ज़बॉन्यन हुंद पाशि आसिहे, आयि वोजूदस मंज। असि ब्रूहिमि तमाम बोलि या तु गयि खतुम नतु आयि बदलेमितिस रुपस मंज वैदिक संस्कृतस सृत्य मिलनावनु।

शायद छु अमी मिलावटुक नतीजि जि कॅशीरि हुंजि बूगोलुच (ज्याग्राफी) हुंज निशानदिही छे वीदचन ऋचायन मंज टाकारु सपदान।

जीठिस मंज न प्यथ छु यि वनुन ज़ोरुरी जि कॉशिरि ज़बॉन्य हुंद मूल बन्योव अति ब्रोंह कुन कमोबेश संस्कृत। अम्युक अख वजह छु यि ति जि कॅशीरि हुंद औंद पोख ओस वैदिक संस्कृती पूर पॉठ्य आवुरमुत। इरतिकॉई (विकासुक्य) मॅजिल ऑस्य त्यूत ब्रोंह पॅक्यमुत्य

यिमन मंज कबील-क्रान्यन हुंजु बोलि मुकाबलस मंज दॅरिथ हेचि नु। मगर तॉसीर गोल नु, येमिकि बर्कतु असि कॉशिरि ज़बॉन्य हुंद आकार, संस्कृतचि बुतराँच प्यठ व्योद गव। ज्बान छे व्याकरनस (ग्रामरस) तु लफजु राशि सूत्य गॅडिथ। यिम छि जु आधार, यिम ज़बॉन्य हुंज अकुल रटान तु रछान छे। व्याकरन छु अमि शकलि हुंद सांचि (कॉलिब) तु लफजुराश (शब्द बंडार) छु ज़बॉन्य हुंद रथ-माज (अंग वुस्तुखान)।

योताम कॉशिरि ज़बॉन्य हुंदि सांचुक वासतु छु, बिस्यार कूशिश वॅरिथ ति छु नु अथ संस्कृतकिस मूलस सूत्य छेन लगान। शायद छु प्राकृत ज़बॉन्यन हुंद शूरमुत रुप तमि सातु संस्कृत ज्बान बॅनिथ दर्यामुत तु फॉल्योमुत संस्कृत शब्दुक माने छु शूरमुत तु पूरमुत रुफ। अथ लोग ग्वडु वैदिक संस्कृत सूत्य पिशाच नाग बेतरि बोल्यन हुंद, यिमन लोक बाशायि, देश बाशायि वनुनु आव, म्यूल संस्कृतस सूत्य रॅलिथ वैज्ञानिक रुफ रटनुक तु दॅयिमी शकुल रटनुक वसीलु। अथ खयालस छु गुनांढ्य सुंजि लुहत कथायि सूत्य पोछर लगान, यसु तॅम्य महा पंडिथ संस्कृत विद्वान आसनु बावजूद पिशॉची बाशायि मंज लीछमुच ऑस, मगर राज दरबारस मंज राजबाशा संस्कृत आसनु म्वखु यथ अपमान करनु आव तु येम्युक बेशतर हिसु गुनाढ्यन नारु बुज्य कोर। योदवय अथ ‘ब्रह्मत्कथा मंजरी’ तु कथासरितसागर‘ हिशन संस्कृत सॉबरन्यन मंज ज़िकिर आसिहे नु करनु आमुत, दुनिया आसिहे लोक साहित्य कि अमि म्वलुलि मीरासु निशि महरूम रुदमुत। कथ छे नॅन्य ज़ि तमि कालुचि देश बाशॉयी रचनायि योदवय मूल रुपस मंज मूजूद रोजु नु ताहम रुद्य तिमन हुंद्य आसार संस्कृतकिस वसी अदबस मंज यि बावथ करान ज़ि तिमु ज़बॉन्य आसु मुर्वज। मगर आज्ञाद पॉठ्य हेचि नु फुलिथ।

અમિ સુત્ય ગછાન છે યિ કથ સૉબિથ જિ સંસ્કૃતન કોર તમિ સાતુચન તમામ મુરવજુ જ્ઞાબોન્યન ડખ। તમી છુ યિ વનુન હક-બ-જોનિબ (યથાર્થ) જિ કાંશિરિ જ્ઞાબોન્ય હુંજ કુનુ વેન્ય છે સંસ્કૃત।

કાંશિરિ જ્ઞાબોન્ય હુંદિ ગ્રામરુક્ય (વ્યાકરણુક્ય) બુનિયોદી અરકાન (Parts of Speech) યોદવય સંસ્કૃતકિ ડખિ તલુ કડનુ યિન, કાંશિર જ્ઞાબાન હૈકિ નુ દેરિથુય। મિસાલ-ચોન નાવ ક્યા છુ ? ચુ કતિ આખ ? ગછખ કોત ? કરુન ક્યા છુય ? ચુ જાખ કસ ? રોછુખ વેન્ય ? મોંજ-મોલ, બોય બ્યનિ, પ્યતુર, મામ હશા, હિદુર કમ તુ કતિ છિય ? અથ મંજ અગર જુમલન હુંજ. ગેરિન્ય, લફજન હુંદ વોજૂદ કારકન હુંદ વરતાવ ન્યબર કડવ- અતિ ક્યા મ્વચિ અથ સ્વાર્થસુય છુ સંસ્કૃતુક ડોખ। બિલાશક છુ અમ્યુક શબ્દ બંડાર બોયવ જ્ઞાબોન્યવ સુત્ય બેરિથ, મગર મૂલ રોસ છે નુ તિમન કાંહ વુકત।

અમ્યુક માને ગવ નુ જિ કાંશિરિ જેવિ છે નુ કાંહ પરતીથય। કાંશિર જ્ઞાબાન છે પૂરિ પૂર અખ માદરી જ્ઞાબાન, ય્વસ કાંશિરિ માજિ હુંદિસ દ્વુદ્દસ સુત્ય સત્જાવ શુરિસ બાગિ આયિ। તમિ સાતુ ન મ્યૂલ તસ શાસ્તુર ગ્યાન નુ ઇર્ફાન તુ ન વિગ્યાન। ખોલિસ વરતાવુચ બૂલ્ય- ય્વસુ તસ અનપઢ માજિ લુકુ વ્યવહારુ ખોતરુ આયતન થોવ। અથ આવ વનુનુ માત્રબાશા (માજિ બૂલ્ય) ય્વસુ વારયાહ વાવુ હોલ્ય ચ્રોલિત તિ સંગ તુ સ્વહબતુક જોરિયિ બનેયિ, યિ જ્ઞાબાન ફાંફલેયિ, ફબેયિ ગામન —ગુઠન, સરયન, મેહલન તુ પાહરેન, ખંગરેન તુ વૉરાનન, બિયાબાનન મંજ। દરબારદોરી રૂજ હમેશિ અથ ટખ દિવાન, મગર લુકમોત રૂદ અથ પનુનિ ઓર્કુ સુત્ય નાવાન તુ બારસસ અનુનુચ કૂશિશ કરાન।

તોરીખુ માકબુલ તારીખ (પ્રાગૈતિહાસિક) કાલ છુ ગવાહ જિ તિથ્ય દ્વુલાબુ આયિ બુથિ યેલિ નુ અવોમી જ્ઞાબોન્યન કાંહ પ્રષૃંગોરુય કરનુ આયિ। અથ રૂજ ફકત સીનુ બ સીનુ જિંદગોની બરકરાર મગર અખ કથ હેચ નુ ટેલિથ તુ સો છિ યિ જિ સમોજી રીચ્ન રૈવાજન મંજ દિત્ય

અમિ પનુંન્ય મૂલ યિમ નુ પ્રાટુનુ આયિ। મિસાલે પિશાચન હુંદ ખ્યન ચ્યન। દપાન તિમ ઑંસ્ય માજ ખ્યનુ વૉલ્ય, શિકાર કરન વૉલ્ય, ચરબી વરતાવન વૉલ્ય અસ્યુક વરતાવ યોદવય સુદર્યોમુત આસિ, મગર સ્થાનિસ માશરતસ (સમાજી વ્યવહારસ) મંજ રૂદ યિ મુર્વજ। નતય વુછવ — કોંશુર બ્રહ્મન ગોછ નુ અથ ખ્યનસ ચ્યનસ માજુન તિ। તીર્થન ઘ્યઠ બલી, ધર્મ કાર્યન મંજ માજુક વરતાવ, ગાડુ બતુ ક્વલ-અક્વલ-ક્યન ધર્મ કાર્યન મંજ મદિરપાન બેતરિ તિથ્ય કાર યિમ શાસ્તરવ નિશીદ કેંગ્રિમુત્ય છિ ગુંઘ્ય નુ જુર્વનુ યિન્ય મગર તિમ રૂદ્ય નુ સિરિફ ચલુવુંન્ય બૅલ્નિક રૂજુખ ધર્મકિ તૉબીરુચ પુશત પનોહી તિ।

યિથય પોંઠ્ય રૂદ્ય નાગન હુંદ્ય તિ વારયાહ રસુમ નિશાનવ કનિ ચાલૂ। બોયિ તિ આસન ખબર કૃત્ય આસાર યિમ વ્યન્ય પ્રચલિત છિ નુ।

ગવડુ કાલુક્ય યિમ દૌર બદલેયિ તુ લેંજ બ્યોન બ્યોન તહજીબન હુંજ દવુ-દવ। અથ છે ઇતિહાસુચ ગવોહી। અવુ મૂજૂબ છુ ન યેતિનસ અમિચ જ્યાદુ વ્યછુનય કરનુક હાજથ્યા।

સાનિ બાપથ છુ યીચિ બયાન બોંજી હુંદ માહસલ સિરિફ યૂતુય જિ કોંશિર જબાન અદુ સંસ્કૃત કિ સહાર ફબેયિ યા અપભ્રંશ (પાલી, પ્રાકૃત બેતરિ) સુન્ય દરેયિ, અથ દ્વુત જ્યાદુ પેર્યફાહ કોંશિરિ અવામન, યિમન મંજ જ્યાદુતર દ્વુત માજન — બેન્યન ખાનદારિન્યન જનાનન તુ તિમન લૂકન હુંદ દ્વુત શ્વામિલ છુ યિમન નુ દરબોર્ય જ્બાંન્ય (સંસ્કૃત) સુન્ય કાંહ લ્વય ખ્યય યા વર્તાવ ઓસ। ચ્ચંકિ લ્વખુ પેર રૂજ સરકોર્ય જ્બાંન્ય અદબી સંસ્કૃતસ, તોલી સ્થૂલ નુ આમ યાને દેશ ભાશાયિ (કોંશિરિસ) બારસસ યિનુક મોકુ। મગર યિમ તિ ઇશાર અસિ બાવથ છિ કરાન જિ દેશ બાશા ઑસ કલાસિકિ સંસ્કૃતુ નિશિ અલગ. તિમ છિ અકસર લૂકન હુંદિ તમિ વર્ગુક્ય — યિમન મંજ લૂકુમુતિસ ઇબ્લિડોઈ મેંજિલુચ રોંછ — રાવઠ મટિ ઑસ સુ વર્ગ છુ અકસર જનાનન હુંદુય આસાન। રસ્મ-રેવાજ તિ છિ અકસર તિમય પાલાન-વ્યતરાન।

लुकु अदब (लुकु बॉथ तु लुकु कथु) छे ज्यादु तर नान्यन माजन सुत्य मन्सूब।

अथ बिनाहस प्यठ छु सोन यि दावा मोकूल जि कॉशुर छु बिज्ञॉति ज़नानवय रोछमुत तु पोलमुत। मगर तॉरीख नॅवीसी रुज्ज चूंकि दरबारन तामुय महदूद अव म्वखु आयि आम —खामुचि जिंदुगी हुंज दवु दव कुलियतन नज्जर अंदाज़ करनु। प्यठु युस गटुज्जोल व्वपर हमलावरन हुंदि वखतु वॅशीरि नाल वॅलिथ रुद ,तॅम्य कॉचाह पामॉली वॅर—तम्युक कयास करुन ति छु स्यठाह कठचुन।

मर्हूम अबदुल अहद आज्जाद सॉबुन यि वनुन छु वारयाह मानि सॉव्य जि “ललु देदि हुंद द्युत छु कॉशिरि ज़बॉन्य हुंदि तिथि मर्हलुच निशान दिहि करान, युस स्यठाह बागि बोरुत तु तरकी याफतु ओसमुत छु।”

मगर वखतुक्यव ठेकुदारव ज़ोन नु अम्युक नाव ह्योन ति मुनॉसिब। अँस्य यैमिस ललु माजि व्वन्य कॉशिरि ज़बॉन्य हुंज मूजिद मानान छि वखतुक्यव तथाकथित मुस्तनिद मूरिख (इतिहासकार) छि नु तसुंद नाव ति कुनि ह्यावान। यि छु ह्यावान जि गुलॉमी विजि कॉचाह पसमांदुगी छे अवॉमी तहज्जीबस तु अदबी मीरासस बागि यिवान। बहरहाल अँजिच कॉशिर ज़बान छे त्रुवॉहिमि सदी मंज़ पनुन म्वख ह्युव कडान युस ज़न ऑखरस च्वर्दोहिमि सदी मंज़ ठीक पॉर्च्य नोन छु नेरान। यि राय छे कॉशिरि अदबुच तॉरीख लेखन वॅलिस मशहूर अँदीब श्री अवतार कृष्ण रहबर सुंज यिमव कालु बागयि मंज कॉशिरि ज़बॉन्य हुंद अज्जकाल देहिमि सदी प्यठु शोरु कोरमुत छु।

म्योन मकाल (लेख) छु ज़नानन हुंदिस तथ दितिस मुतलक युस तिमव कॉशिरिस अदबस आयुत थोव। बुनिस ताम रुद म्योन बयान तथ हिसस सुत्य जुडिथ यथ मंज़ शखसी द्युत बदि ह्योक न नीरिथ, मगर वाकात तु दलील दिथ यि व्यछुनावनु आव जि कॉशिर

ਜਨਾਨ ਰੁਜ਼ ਹਮੇਸ਼ਿ ਪਨੁਨਿ ਮਾਜਿ ਬੋਲਿ ਮਾਧ ਬਰਾਨ ਤੁ ਲਵਲੁਮਤੁ ਲਾਧ
ਕਰਾਨ।

ਤੁਵੱਹਿਮਿ ਸਦੀ ਈਸਵੀ ਪਿਠੁ ਕੁਨਵੁਹਿਮਿ ਸਦੀ ਤਾਮ ਕਿਸ
ਕੱਸ਼ਿਰਿਸ ਤਵਾਰੀਖਸ ਮੰਜ਼ ਛੁ ਲਲੁਦੇਦਿ, ਹਥੁ ਖੋਤੂਨਿ ਅੱਰਿਨਿਮਾਲਿ
ਰਵਪੁਭਵਾਨਿ ਤੁ ਤਮਿ ਪਤੁ ਵਾਰਧਾਵ ਸੂਫੀ ਜਨਾਨੁ ਸ਼ਾਂਧਿਰਾਵਨ ਹੁੰਦ ਨਾਵ ਪ੍ਰਥ
ਕੱਸ਼ਿਰਿਸ ਤਧੁਹੁੰਦ ਕੱਬਿਲਿ ਤਾਰੀਫ ਦ੍ਰਿਤ ਹਾਥ ਵ੍ਰੋਦ। ਧਿਮਵ ਕਿਥੁ ਪੱਠਚ
ਰੱਛੁਰੋਵ ਤੁ ਨੇਛਿਨੋਵ ਕੱਸ਼ੁਰ ਅਦਬ— ਤਿ ਛੁ ਅਜ਼ ਦੁਨਿਆ ਜਾਨਾਨ।

ਹੁਹਿਮ ਸਦੀ ਛੇ ਭਾਰਤੁਵਿ ਜਾਂਗਿ ਆਯੋਦੀ ਹੁੰਜ਼ ਅਹਮ ਤਰੀਨ
ਤਵੱਖੀ ਦਾਸ਼ਤਾਨ। ਧਿ ਛੇ ਬਧੋਨ —ਬਧੋਨ ਤਹਹੀਕਵ ਸੂਤਿ ਬੱਚਿਥ। ਕੱਸ਼ੀਰ
ਰੁਜ਼ ਅਸੁਕ ਅਖ ਅਛ੍ਯਨ ਹਿਸੁ। ਜ਼ਬਾਨਨ ਤੁ ਅਦਬਸ ਨਿਸ਼ਬਤ ਧਿਮੁ
ਕਾਮਿ ਅਥ ਦੋਰਸ ਮੰਜ਼ ਜਾਂਰੀ ਰੋਜ਼ ਤਿਮਨ ਹੁੰਜ਼ ਵਾਰਤਾ ਛੇ ਤਵੀਲ। ਅਥ ਪਿਠ
ਛੁ ਵਾਰਧਾਵ ਕੇਹ ਲੇਖਨੁ ਆਸੁਤ, ਮਗਰ ਕੱਸ਼ੀਰਿ ਹੁੰਦਿਵ ਹਾਲਾਤਵ ਯੁਸ ਖੌਫ
ਕੇਂਚਿ ਕਾਲੁ ਪਿਠੁ ਰੋਟ ਤੱਸਿ ਦਿਚ ਨੁ ਅਥ ਲੂਕਨ ਤਾਮ ਵਾਤਨਾਵਨੁਚ
ਵੱਖਿ। ਖਾਸ ਕੱਚਿਥ ਧਿ ਕੇਹ ਕੱਸ਼ੀਰਿ ਹੁੰਜਵ ਜਨਾਨੁ ਅਦੀਬਵ ਲਘੂਖ,
ਵੋਨ-ਵਖੁਨ ਸੁ ਕੂਤਾਵ, ਕਧਾਵ ਤੁ ਕਾਮਿ ਆਧਿ ਆਵ ਬ੍ਰਾਂਹ ਕੁਨ, ਸੁ ਛੁ ਜਾਨੁਨ
ਜੋਝੁਰੀ। ਬ੍ਰਾਂਹ ਕੁਨ ਧਿਧਿ ਤਥ ਪਿਠ ਵਿਚਾਰ ਕਰੁਨ। (ਜਾਂਰੀ)

“ ਕੱਸ਼ਿਰਿ ਸੂਤਿ ਛਿ ਅੱਸਧ ਕੱਸ਼ਿਰੀ ਸਾਂਰੀ
ਨਤੁ ਛਿ ਵੱਗਨੁਕਧ ਹੱਗਾਨ ਕਾਵ ।”

ਅਮੀਨ ਕੱਮਿਲ

लेख

पंचस्तवी तु कॉशुर बटु

ओंकारनाथ च्रंगू

यनु मानव थनु प्यव तनु प्यठु लोग सु सोंचस ज़ि बु आसा ज़न्मस बैयि
गछनु खॉतरय किनु यि ज़नुम ह्यनुक छु बदल कैह मकसद। अँथ्य
मकसदस वाश कडान कडान आयि तिथ्य तिथ्य व्यदवान यिमव
ज़िन्दगी हुंद्यन मामलन प्यठ सोन व्यचार वॅरिथ इन्सॉनी ज़िंदगी हुंद बा
मकसद पहलू ब्रोंठु कनि थोव। सु अदु दुनिया दॉरी हुंद, लेन-देनुक,
लसनु-बसनुक, या कुनि जंग ति करनुक ऑस्यतन। यिम कथु
व्यछुनाव्यख सारेय। यिमव कथव अलावु कैह ज़ॉविल्य मसलु यिम
व्यछुनावनु आयि तिम ऑस्य यि संसार पॉदु करन वोल छा कांह अलग
शक्ती, तॉमिस तु मनशस छा कांह रिशतु, सु छा इन्सानुय किनु
मनशस मंजुय कांह शक्ती। सु छा ब्वद, व्यचार, एहसास – क्या छु ?
अथ व्यछुनान व्यछुनान ह्योत कॉत्याहव धर्मव, फलसफव तु त्रायव
ज़नुम। महामानव रूपस मंज़ आयि रेश्य, सूफी, संत, ऑलिम बॅल्कि
आयि अवतार ब्योन ब्योन दीशन तु ब्योन ब्योन समुदायन मंज़ ज़न्मस,
यिमव अकलि हुंदि ज़ॉविजारु सुत्य यिमन सारिनुय कथन दल द्युत तु
व्यछुनाव्यख।

भारतवर्षस मंज़ ति आव लछि बद्यव वॅरियव प्यठ यिमन
ज़ॉविल्यन रहस्यन दल दिनु। येति थॅव्य वारयाह महापेडिथ, यूगी तु
व्यदवान यिमव वीदन, उपनिषदन, गीतायि तु शास्तुरन प्यठ भाष
लीख्य। द्युत तु अद्वैत फलसफु कोडुख नोन। अथ प्यठ गॅयि
दुनियाहुक्य व्यदवान स्थठाह मुतॉसिर। चुनाचि युस आत्मु स्वख

પર્માનંદ, ઇન્સાન પ્રાવુન યછાન છુ તથ શૈવુ ફલસફસ, શક્તી સિદાંતસ
દ્વાત સાનિ જનુમ જાયિ વૅશીરિ જનુમ | અથ આવ શૈવ મત નાવ થવનુ |
સુ છુ તત-પોરુશ તુ અન્તર પોરુશ જાનુનુક ગ્યાન |

કશ્મીર મંડલ છે સું જાય વ્યસુ પરાતન કાલુ પ્યઠય રેશન
સંતન તુ સાદન હુંજ ભૂમી ઓસમુચ છે | અતીય સપુદ શિવ સૂત્રન હુંદ
નન્યર, ત્રુકુ ફલસફન કૌડ અતી વાશ | કુણ્ડલિની યોગ, શક્તી યોગ,
અદ્વૈત યોગ જાનુનુક બન્યવ કશ્મીર અખ બોડ કેંદુર | આથિમિ શતાબ્દી
આસ પાસ આયિ આદિ ગોર્ખ શંકરાચાર્ય તિ વૅશીરિ | અખ ધારના છે
જિ ત્રક દર્શનુક તુ શક્તી વ્યપાસનાયિ હુંદ નોમી ગ્રંથ પંચસ્તવી બૂજિથ
વ્યવ શંકરાચાર્યસ યૂતુ પ્રભાવ જિ વૅશીરિ વ્યઠુ વાપસ ગછાનુય વૅન્ય
તિમવ સૌન્દર્યિ લહરી | શક્તી વ્યપાસનાયિ હુંદ વ્યહય મહાન સ્તુતી ગ્રંથ
છુ અજ સાનિ યોમિ કથિ-બાથિ હુંદ પ્રસંગ |

પંચસ્તવી મંજ છે ભાવ, કુણ્ડલિનિ તુ શક્તી યોગુચ વખનય
શલૂકન મંજ યિથુ પૉઠ્ય કરનુ આમુચ જિ સાધક હોકિ ગ્વર કૃપાયિ
સૂત્ય યિ ઠીક પૉઠ્ય સમજિથ | કુણ્ડલિનિ યોગ તુ આત્મ સ્વરૂપુક
લાભ છુ અમિ ગ્રંથુક મૂલ રૂફ | પરાબટારિકા ત્રિપૂરસુંદરી છિ પંચસ્તવી
હુંજ ઇશ્ટુ દીવી | અંઘ્ય સુંજુય ધ્યાન સાદના છે અમિક્યન શલૂકન મંજ
વ્યસ્તાર સાન વ્યછનાવનુ આમુચ | મૂલ મંત્ર છિ શલૂકન મંજ યિથુ પૉઠ્ય
બોવિથ યિમન કાંહ સ્યદ ગોરૂહુય ફિકિરિ હોકિ તોરિથ | પ્રણવુ ઓંકાર
શક્તી સાધનાયિ હુંદ્ય બાહ માત્રા-સ્વરૂપ, ઇશ્ટુ દીવી રૂપ તિ છિ અથ
ગ્રંથસ મંજ સ્પષ્ટ વૅરિથ | અચિક-ગ્યાન, પંચકૃતિ-રહસ્ય, પ્રણવ-વિધી
રહસ્ય ઇત્યાદિ ત્રિપૂરસુંદરી હુંદ્ય સાદના રહસ્ય છિ અથ મંજ સ્યઠાહ
તોરીકવ બાવનુ આમુત્ય | બહિર-મુખીધ્યાન વ્યઠુ અન્તર-મુખી ધ્યાનસ
કુન ગછનુક્ય સંકેત છિ રચનાકારન જાયિ જાયિ દિત્યમુત્ય | વનુનુક
સાર છુ સ્યઠાહ દુર્લબા | યિ કથ છે વસૂકુ સાન યિવાન વનુનુ જિ
પંચસ્તવી છે મહામાયા ત્રિપૂરસ્વન્દરીયિ પાનય ધર્માચાર્યસ

बॉવમुच | कॉશિર્યવ બટવ છિ પંચસ્તવી સાસુ બદ્યવ વેરિયવ પ્યઠુ પરમપરા
રૂપસ મંજ પાનુનોવમુચ | જ્યનુ પ્યઠુ મરનસ તામ, હર પૂજાયિ તુ પ્રથ
વ્યઘ્યબસ પ્યઠ છુ પાઠ કરનુ યિવાન | યિ સ્તુતી ગાયન છુ પ્રથ
દીવસ્થાનસ ખાસ વેરિથ પર્બતુ તુલમુલિ, ખ્રિવ અસ્થાપનન પ્યઠ સ્મિથ
સ્યઠુહ્ય શ્રધાયિ તુ ભાવનાયિ સાન યિવાન કરનુ | કશમીર મણ્ડલસ
મંજ છિ દીવી અસ્થાપન તીત્ય જિ પ્રથ ગામસ મંજ છુ ઈનુ તીનુ પ્રકારીનુ
પંચસ્તવી હુંદ પાઠ સપદાન | અખ ધારના છે જિ પંચસ્તવી હુંદ આગુર છિ
વેરશીર્ય |

જગતમાતાયિ હુંદ્યન પાંચન-શક્તી-આધારન હુંજ અસ્તુતી છિ
પંચસ્તવી હુંદ્ય પાંછ ખણ્ડ | યિમય છિ પાંછ સ્તવ, અમિય છુ અથ નાવ
પંચસ્તવી | યિમ પાંછ તવ છિ લઘુસ્તવ, ચર્ચાસ્તવ, ઘટસ્તવ, અમ્બસ્તવ
તુ સકલજનનીસ્તવ | શક્તી પરમપરાયિ કિન્ય છિ શક્તી –પ્રવાહ,
ક્રયા, જ્ઞાન, ઇચ્છા, આનન્દ તુ ચિતશક્તી પ્યઠય આરમ્બ કરાન | અમી
મૂજૂબ છુ ધર્મચાર્યન – લઘુઉપાય-ક્રયા શક્તી પ્યઠય ગ્વડુન્યુક સ્તવ
લઘુસ્તવ થોવમુત તુ ક્રમ છુ ક્રયા શક્તી (લઘુસ્તવ) જ્ઞાન શક્તી
(ચર્ચસ્તવ) ઇચ્છા શક્તી પ્રધાનતા (ઘટસ્તવ) આનન્દ શક્તિ
(અમ્બસ્તવ) વેલિથ – મેલિથ છલુ શબ્દવ રેંગ્ય વનુનુ આમુત્ય | બીજ
અક્ષરન કુન ઇશાર છિ બડુ છદમુ સાન ગ્વડનિકિસુય શલૂકસ મંજ
વેનિથ |

એન્દ્રસ્યેવ શારાસનસ્ય દધતી, મધ્યે લલાટં પ્રભાં
શૌકલીં કાન્તિમ,-અનુષ્ણ-ગૌર-ઇવ શિરસ્યા તન્વતી સર્ષતઃ |
એશાડસૌ ત્રીપુરા હૃદી –ઘુતિર-ઇવો-ષાંશો: સદા: હઃસ્થિતા
છિનદ્યાત-ન:સાધ્માપદૈ-સ્ત્રીયિરા-અઘં જ્યોતિ-ર્મયા વાડ-ગયી ||

સાદારન અર્થ કિન્ય છુ અથ માને નેરાન જિ યેમિ સુંદિસ લલાટસ પ્યઠ સ્વંજલિ હિશ દીપ્તી છિ ચમકાન, મ્ખખસ અંદ્ય અંદ્ય ચ્વપોર્ય ચેન્દ્રમુ હિશ શીતલ દીપ્તી છિ શૂબાયિમાન, હદ્યસ મંજ શંગરફ સિર્ય પ્રકાશ હ્યુવ ગાશ સદા પ્રજલવુન છુ યિછ સ્વ વૉની તુ પ્રકાશમયી ત્રિપુરા ત્રેયવ ગ્વનવ સ્વસ્ત વેર્યતન સાન્યન મલરૂપી પાપન તુ અજ્ઞાનસ દૂર। યેલિ અમિકિસ સૂક્ષ્મ અર્થસ કુન શક્તિ મતુ કિન્ય નજર છિ ત્રાવાન ‘પદૈસ્ત્રિભિः’ ત્રેયવ પદવ ચેંટ્યતન અંધ, પાપ-મલ, અજ્ઞાન। યિમ કમ ત્રે પદ છિ? યિમ છિ ગવડુનિચિ લોનિ હુંદ ગવડુન્યુક પદ ‘એ’ દોયિમિ લોનિ મંજ દોયિમ અછુર ‘કલીં’ તુ ત્રેયિમિ લોનિ મંજ ત્રેયિમ અછુર ‘સૌ:’। યિમય છિ ત્રે બીજુ અછર। યિમુનુય બીજુ અછરન હુંજ સાદના વ્વપાસના તિ છે લઘુસ્તવ ક્યન શલૂકન મંજ સ્યઠાહ જ્ઞાવિજાર સાન વ્યસ્તારિથ। લઘુસ્તવસ મંજ છુ અખ શલૂક “માયા કુણ્ડલિનિ ક્રિયા મધુમતી કાલીકલા માલિની” યુસ સ્યઠાહ આમ છુ। હર કોશિરિસ બટસ છુ યિ જેવિ પ્યઠ તુ પ્રથ કુનિ પૂજાયિ –પાઠસ મંજ છુ યિ લોલુ ભાવનાયિ સાન પરનુ યિવાન। છુ તુ યિ શલૂક માતાયિ હુંદ્ય ચોવુહ નાવ। સ્યોન્ય માસ્ટરન વોન પંચસ્તવી હુંદ અર્થ સમજાવાન સમજાવાન તુ અમિક્યન રમજન ફુઠ કડાન જિ યિ શલૂક છુ દ્વયત ભાવ પ્યઠ અદ્વૈત ભાવસ કુન દ્યાનરૂપતાયિ હુંદ બાસ। શલૂક છુ માયા રૂપ નાવ સૂત્ય આરમ્ભ ગેંછિથ કુમારી –સ્વરૂપ નાવસ પ્યઠ અંદ વાતાન। યિ છુ વ્યોમારૂપ માયાસ્વરૂપ પ્યઠ દ્વૈત ચટુવુનિસ કુમોરી નાવસ તામ માતાયિ હુંજ રૂપતા બાવાન। યિમન નાવન મંજ છિ બીજ અક્ષર એં-કલીં, સૌ:-શ્રી –હ્રીં વરતાવનુ આમુત્ય। તુ અમિ શલૂકક અબ્યાસ વેર્ય વેર્ય તુ દ્યાન ઠહરાવિથ છુ યિ મંત્ર સ્તરૂપતાયિ કિન્ય પરમાનન્દ અવસ્થા પ્રાવનુક સાધન વનાન। શાયદ છુ અમી કોશિર્યવ બટવ અથ શલૂકસ યીચ પ્રધાનતા દિચમુચ।

યુથુય બ્યાખ રહસ્યમય શલૂક, યથ કુન મ્યોન્ય માસ્ટરન અમિ દ્વારા મે ઇશારુ કોર, છુ ચર્ચસ્તવુક 22, શલૂક “ત્વાં વ્યાપિનીતિ સમના ઇતિ કુણ્ડલીતિ ... ”

યિ શલૂક છુ વનાન – “હી દીવી ચે છી અંસ્ય વન્દના તુ અસ્તુતી કરાન યિમ નાવ વેનિથ ચુ છેખ વ્યાપિની, સમના, કુણ્ડલિની, કામિની.. ”..યિમ છિ બાહ નાવ। યોદ મંત્ર સાદના રહસ્ય કિન્ય દ્યાન દિમવ યિમ છિ બાહ નાવ પ્રણવ (ઓંકાર) દ્યાનુક્ય। શિવ પ્રણવ છુ બાહન માત્રાયન હુંદું। યિમન બાહન માત્રાયન છિ બાહ ઇશ્ટ દેવ બાહિ શતિ નાવું। યિમ છિ મનશિ શરીરુક્યન બ્યોન બ્યોન અંગન પ્યઠ કેંદ્રિત। મિસાલિ પાંઠ્ય અ, ઉ, મ, માત્રાયિ છે સાદારન જ્ઞાતસ મંજ નાબિ હુદ્ય તુ મ્વખસ પ્યઠ કેંદ્રિત શક્તી દિવાન છિ વિજયા-જયા-ઉમા। દોયિમ સ્ટેજ છુ બિંદ, અર્ધચન્દ્ર, નિરોધિકા, મંત્ર જ્ઞાતુક બાસ તુ કેંદ્ર છિ ભૂમધ્ય-લલાટ-લલાટોપરિ, શક્તી દિવતા છિ માલિની – લલિતા તુ અપરાજિતા।

ત્રૈયિમ પદ છુ નાદ-નાદાન્ત-તુ શક્તી, યિ છુ અર્થ જ્ઞાતુક બાસ, તુ કેંદ્ર છિ શિર-બ્રહ્મરન્દ્ર તુ ચર્મ, દિવતા છિ કામિનાઈ- કમલા – કલાવતી। ચૂરિમ પદ છુ વ્યાપિની-સમના-ઉન્મના, તુ યિ છુ સ્વરૂપ - જ્ઞાતુક બાસ કેંદ્ર છિ -શિખાભૂલ-શિખા-અનુતતર। કેંદ્ર-દિવતા છિ દહિમ વ્યાપિની , વહિમ સમના તુ બેંહિમ ઉર્ધ્વકુપર્ડી। યિ છિ સાદકસ સાદારન જ્ઞાત-દ્યાનુપ્યઠ સ્વરૂપું જ્ઞાત દ્યાનસ કુન પ્રણવ ઓંકારુચ સાદના। યી છિ શલૂકસ મંજ ઇશારુ ઓમિસ જ્ઞાત માતાયિ હુંદિ ઓંકારુ રૂપુચ દ્યાન સાદના। પંચસ્તવી છિ યિથ્યવ રમજવ સૃત્ય બેંસિથ કુણ્ડલિની યૂગુક અખ ગ્રંથ।

ત્રૈયિમ સ્તવ છુ ઘટસ્તવ, યથ મંજ છિ ઇચ્છા શક્તી પ્રદાન। ઘટ ગવ ‘નોટ’ બ્રમાંદુક હિરણ્યભ ‘ટૂલ’ યથ મંજ વિવિધતા યાને બ્યન્યર ગુપિથ છુ તુ ય્વસુ મહામાયાયિ હુંજ ઇચ્છા શક્તી માયા સ્વરૂપું બ્રમાંડસ

વલસાવાન છે શિવ શક્તી છે ઇચ્છા ભાવુ કિન્ય અંથ્ય સ્વરૂપસ બાસવુનુક આસાર વ્યસ્તારાન। ગ્યાન શક્તી પ્યઠુ ઇચ્છા શક્તી કુન પકનવોલ જાનુવુન સાદક છુ શાભ્વ ઉપાયસ કુન લમાન, યથ ત્રિકુ શાસ્ત્ર કિન્ય ઇચ્છા યૂગ છિ વનાન।

ઘટસ્તવુક ગવડુન્યુક શલૂક મા છુ તવય દેવી ત્રયમ્બકપણી પાર્વતી.....શૂલિનિ.....નાવવ સૃત્ય આમુત પોરાવનુ યિમ છિ મહામાયા સ્વરૂપક્ય નાવ દેવિ જોતનશીલા ભગવતી નાવુ પ્યઠુ શૂલિનિ, બ્રમબેધુન કરવુનિ કિસ નાવસ તામ, તી છે ચૂરિમિ લોનિ મંજ વ્યનતી વુરમુચ જિ બુ છુસ ચાન્યન પાદન નેમિથ, મે કર રક્ષા। બુ છુસ હર તરફુ વલનુ આમુત। મહામાયા રૂપ પરાશક્તિ હુંદ છુ યથ શલૂકસ મંજ યિમુનુય નાવન મંજ વ્યછુનોવિથ। ઇચ્છા શક્તિ કુન છે ચૂરિમિ લોનિ મંજ યિ પ્રાર્થના : મનષિ બાવુ આસ માયાયિ મંજ વલનય મે કર અથુ રોટ યુથ નુ બુ અથ લોર રોજુ।

ચૂરિમ તુ પુંચિમ સ્તવ તિ છિ યિથિય રહસ્ય મય શલૂકવ સૃત્ય બેરિથ। જગતઅમ્બાયિ હુંજ યછા હ્ય આસિ યિમન તિ કડવ બ્રોંહ કુન વાશ।

પંચસ્તવી છિ કોશિર્યન બટન હુંદ સુ મ્વલુલ અસ્ત્વતી ગ્રંથ યથ પ્યઠ યૂત નાજ કરવ કમ ગાઢિ। યિ છુ શિવ શક્તિ તુ ત્રિક દર્શનુક સુ ફલસફ યથ મંજ સ્યઠાહ સન્યર તુ ગન્યર છુ। પંચસ્તવી છુ સોન સુ સરમાયિ યુસ નુ મ૱શરાવુન પજિ। પંચસ્તવી હુંદિસ રચનાકારસ મુતલક છે નુ સ્યકુ તુ પૂર જાનકારી। મગર યિ કેંછાહ અથ ન્યસ્બત વુનિસ તામ વ્યોદ છુ, તમિચ તફસીલ દિન્ય છે લોઝિમી। વેદાન્તુક્ય મહા વિદ્વાન આદિ શંકરાચાર્ય (788 - 820 ઈં) સુંજિ સૌન્દર્યલહરી તુ શ્રી ભોજ રાજ સુંજિ ‘સરસ્વતી કણ્ઠાભરન’ (993 - 94 ઈં) રચનાયિ કરીબ કરીબ યાને નૅવિમિ સુંદરી હુંદિસ સોરનસ નખુ આસિ પંચસ્તવી લેખનુ યા બાવનુ આમુચ મગર બેહિમિ સુંદરી પ્યઠુ કુનવુહ સુંદરી તામ છુ નુ અમ્યુક કાંહ પય

लगान। अलबतु छि श्री विद्यारण्य, श्री नित्यानन्द, श्री अमृतवारभवाचार्य तु अमिकिस रचनाकार श्री धर्मचार्य तु पं० हरभट्ट सुंद जिकिर करान। मगर यि संशय छु नु वुनि साफ सपुद्भुत। अख धारना छे यि ज़ि दक्षन भारतस मंज़ छि कर्नाटकस मंज़ मैसोरुचन लाईब्रेरीयन अंदर पंचस्तवी हुंद्य कैह नोसखु मूजूद। अति ति छे भक्ति बावुच यि पुस्तक लोकप्रिय मगर तीच नु यीच वॅशीरि मंज़ छे अख कयास छु धर्मचार्य मा आसुहन दक्षन भारतु प्यठु वॅशीरि यिथ येतिक्य बनेमुत्य। येती वॅरुख पंचस्तवी हुंज रचना तु बनेयि शक्ति सिद्धान्तुक्य ब्रह्मनिष्ट यूगी। म्योन आग्रेह छु ज़ि व्यदवान पंडित गछन अथ बेयि हना वाश कडुन्य।

पंचस्तवी ति आयि छापनुचि सहूलियॅच सुत्य वारयाहन लूकन ताम वातनावनु। महा पंडित तु संत स्वामी मंसाराम मुंगा, ऑस्य स्वनाम धन्य श्री स्वामी राम जी महाराज सुंद्य ग्वर। तिम ऑस्य शैव दर्शन परनावान तु पंचस्तवी हुंद ओस अति न्यथ पाठ सपदान। स्वामी राम जीयस द्युत पं० नाराण दास रैना हन यिम शैवाचार्य श्री लक्ष्मन जू महाराज सुंद्य पूज्य पिता जी ऑस्य, फते वॅदलु अख आश्रम बनॉविथ। 1884 ई० प्यठु 1914 ई० ताम रुद्य सादक तु शोश्य अति शिवरामत्रक आश्रमस मंज़ शैव धर्शनुक तु पंचस्तवी इत्यादि ग्रंथन हुंद अध्ययन करान। 1962 ई० मंज़ वॅर ऑमी आश्रमन ग्वडु पंचस्तवी पद अनुवाद सान छाप, लम्बूदर ‘तारिवोल’ 1840 ई० मंज़ हिंदी अनुवाद वॅरिथ पंचस्तवी छपॉवमुच, मगर पद अनुवाद कोर ग्वडु राम जी आश्रमनुय। पंडित श्री हर भट्ट शास्तरी छि अख विदवान ग्याँनी तु संत। तिमव लीछ पंचस्तवीप्यठ व्यस्तारु सानसूक्ष्म अर्थु सानसंस्कृत बाशायि मंज़ अख व्याख्या। ‘हरबट्टी’ यसु अथ ग्रंथस प्यठ महान कार्य छु मानुनु यिवान। यिछुय अख टीका छे हिंदी भाशायि मंज़ शैवाचार्य श्री लक्ष्मन जू महाराजन ति वॅरमुच येम्युक संपादन श्री प्रभा

दેવી જી વૅરિથ છાપ કરનોવ। પંઠ નાથ રામ કલલા જીયન તિ છે પંચસ્તવી મૂલ રૂપસ મંજ કેંહ ફુટ નોટ હોથ છાપ કરનોવમુચ્ચ। 1915 ઈંગ્રેજી કોર શ્રી જાનકી નાથ કૌલ, 'કમલ' સૉબન વ્યસ્તાર સાન 400 સફન પ્યઠ અમ્યુક અંગ્રીજી ભાશાયિ મંજ અનુવાદ। યિ કિતાબ છપોવ રામ કૃષ્ણ આશ્રમન। પંચસ્તવી પ્યઠ છે નુ અજ તામ વ્યસ્તાર સાન વ્યાખ્યા કરનુચ યિછ કાંહ કૂશિશ નજારિ ગછાન। પનુન્ય માત્ર બાશા (માજિ બૂલ્ય) છે પ્રથ અંકિસ સુંહલ, મીઠ તુ રૅસિલ લગાન વૅશીરિ હુંદ્ય સંતાન તુ કોંશિરિ બાશાયિ સુત્ય પ્રેમ આસનુ મ્યખુ છુ સ્વબાવિક જિ અમિ બક્તિ બાવુચ જાન ગેંધ પ્રથ કોંશિરિસ સ્વલબ આસુન્ય। ચુનાંચિ કોર લીલા રૂપસ મંજ યિ શુબ કાર દીવી બખ્ટ પ૦ જિયા લાલ જી સરાફન પૂર। ભજન રૂપસ મંજ સપુજ્ઞ તિંહુજ યિ કૃતિ સ્યઠાહ લોક પ્રિય। યિ છે સતસંગન મંજ દીવી અસ્તાપનન મંજ, પર્બતુ, તુલમુલિ, પોખ્રિબલ, પ્રથ ભજન મંડલી મંજ શ્રદ્ધાયિ સાન પરનુ યિવાન। 1960 ઈંગ્રેજ યેલિ ટેપ-રાકાર્ડ બેત્રિ આયિ સરાફ સૉબ નિ પંચસ્તવી બનેયિ કેસ્યટ। બગવાન ગૂપી નાથ આશ્રમન તુલ અથ શુબ કારસ દસ તુ કેસ્યટ ગેંયિ આમ તુ પંચસ્તવી હુંદ્યન ભજનન હુંદ રસ વોત ગરુ ગરુ।

1984 ઈંગ્રેજ મંજ કોર સંસ્કૃત વ્યદવાન પ્રોઝ કોંશી નાથ દર સૉબન યિમ અમિ સાતુ બગવાન ગૂપી નાથ આશ્રમુક્ય પ્રધાન ઔસ્ય યિ ખ્યાલ જોંહિર જિ વન્ય ગોંધ પંચસ્તવ વ્યસ્તાર તુ સૂક્ષ્મ અર્થુ સાન કોંશુર અનુવાદ સપદુન। તિમન ઔસ અંગ્રીજી બાશાયિ મંજ અથ અખ સાદારન ટીકા વૅરમુચ્ચ। મે સપુજ પ્રેરના તુ પનનિસ વિદ્યા ગોરુ શ્રી જાનકી નાથ કૌલ 'કમલ' જીયસ નિશ કોર મે અમ્યુક અધ્યયન। યૂતાહ મે સમુજ ઓસ મે વૅર અથ કોંશિર્ય પૉર્ટચ પદ્ધાનુવાદ કરનુચ અખ કૂશિશ। અથ રૂજ મે 'કમલ' સૉબુન્ય સહાયિતા સુત્ય। 1989 ઈંગ્રેજ મંજ ગેંયિ વૅશીરિ મંજ અશોંતી। બટુ ગેંયિ છલુ છાંગરિ। ઔંડ્ય લેંગ લાર તુ ઔંડ્ય દાર, પનુનિસુય ભારતસ મંજ બનેયિ ઔસ્ય વતન

व्यलॉय। मगर म्यॉन्य यि कूशिश रुज जॉरी तिक्याजि व्वन्य ओस अम्युक ज्यादु ज्ञोरुरथ। चुनांचि आव पंचस्तवी हुंद अख अख स्तव ब्योन ब्योन किताबि हनि मंज छपावनु। तु बगवान गोपी नाथ आश्रमन बनॉविस अलग अलग कैस्यट। अज्ज आय लघुस्तव ,चर्चस्तव, घटस्तव,तु अम्बस्तव तयार करनु। पॅतिम सकलजननीस्तव ति गष्ठि युहसुय तयार।

मे छि आशा जि पंचस्तवी प्रेमी तु संस्कृत व्यदवान त्रावन अथ प्यठ बोयि प्रकाश येमि सुत्य अथ फुठ नेरि तु सादकन ति वाति लाभ।

महामाया त्रपूरसुन्दरी हुंज बावथ तु वखनय छि स्यठाह कठिन। यि ज्ञानि सॅय जि स्व क्या छे। श्री धर्माचार्य ति छु अँकिस श्लूकस मंज वनानः शिवस्याराध्याय स्तनभरविनप्राय सततं ममो यसमै कस्मैचन भवतु मुग्धाय महेम। (अनुवादः शामु रंगु पम्पोश अलौकिक स्वरूप चोन यथ नु वॉनी व्याचार ह्यकान छि बॉविथ। क्रया शक्ति ज्ञान शक्ति वछस प्यठ छख नॅमिथ ज़गतन आप्या दिवान चैतन्य शिव ति चेय आराधना करान चुय छख तु छुय नमस्कार।)

—

कॉशुर हेछनु खॉतर कैह सामग्री

१. स्पोकन कश्मीरी : ए लैंगवेज कोर्स
२. ए कोर्स इन कश्मीरी लैंगवेज
३. माडन कश्मीरी ग्रामर
४. ऐन इनटॅसिव कोर्स इन कश्मीरी
५. ए केसिट कोर्स इन कश्मीरी
६. वॅलिव कॉशुर हेछव

यिमन किताबन हुंज पूर ज्ञानकॉरी वॅरिव हॉसिल - एडिटर

अफसान

हनूमान मंदर

रतन लाल शांत

यिह्वय छुय मरजु। योतथ वॉतिथ छय ब्रेक लगान। तुल व्वन्य हुमि
कोचि नेरख। पेयी ज्ञन ज़ु कदम ज्यादु कडुन्य। कैह गोय नु चेर। थव
व्वन्य। तीच छख नु दिलि हुंज थफजि निथ चली कांह। पॅडिथ आसी
नु वुनि दफतर आमतुय.....हतय कमु र्यम्बु छय। ख्यन हय शुर्य ति
बतु.....

“ये ऑससय वनान दारिकानाथुन्य हमदरदी। ल्वकटिस दृहस
बॅडिस दृहस प्यठ छु बिचोर अँती आसान। खांदरस प्यठ ब्यूठ डंडु
दिथ सानी गरि। मखोलु छु नु त्रुवाहन दृहन वुछिन नु पनु नि गरुच वथ
ति....असि ओस अँम्यसुय प्यठ सोरुय त्रोवमुत। बानु कुठिच कुंज ति
दारिकानाथस अथि....वाज्ञन गोछ मसालु दारिकानाथ छॉड्यून। कोरि
छु सतुराँच हुंद सामानु कडुन तु दारिकानाथस प्रुछिव। बु क्वसु दूत्य
करु दिवुगोनस प्यठ तु ति ऑस सिरिफ दारिकानाथस खबर। दपी
सोरुय ओस अँम्यसुय मटि मगर अमिस नु प्रुछान कांह। तला अँम्य
खेयोवाह कैह, चेयोवा कैह? मॉजि राँच द्वह क्या बी चायस बु बानु
कुठ। अपॉर्यम्यन ओस वोट तु कुठ ह्योतमुत.....अदु क्या करु हॉव
पनुन्यन कुठ्य नकुवार्यन? मे आसु लेफु कडुनि। बिसतर ऑस्य सॉरी
अँती। सुबकि मोकु छोना तुर लगान.....अति हबी छस वुछान
दारिकानाथ बिचोर लटु ब्रॅट ह्युव प्योमुत.....मे छु ऑरी दिल। दोपुम
वुछ खांदर छु यि चलावान तु अमिस कत्यन छे न्यॅदुर
प्यॅमुच.....बिजली वॅरुम छ्यतु तु पान द्युतमस प्यठ दॉरिथ। शुर्य सुंद्य
पॉठ्य रोटुम तु कोरमस वुशनेर.....युथ नय ज्यव कॉसि निश दुनख।

મ્યોન મરુન છુય। ચુ ઓસુહમ ના લ્વકચારુ વનાન। તેથ્ય પ્યઠ વોનમય....

“બડાન હબી છિ તુ જોલાનુ છિ નોંલ્ય ગછાન। ચોર ચોર શુર્ય છિમ પાનસ સુસ્ય વૉત્યમુત્ય। ક્રુથ છુ નુ બનાન કડુન। કુર્ચય નકુર્વોરિસ તુ બનિ ક્યાહ ? અકિ અંદુ છસ પાનુ શ્વંગાન તુ બોયિ અંદુ છુ હુ। વ્ન્ય વન તુ ચુય। અમે કુઠિ અલાવુ છુ સિરિફ ચોકુ તુ ઠોકુર કુઠ હિસસ આમુત। ચોકુ મા છ્યેટુરાવવ ? તિ વેરિથ છા તતિ નૌર જંગ વાહરાવનસ મોકુ ?”.....

ચુ છખુ અસાન ? આહની વ્ન્ય નય યિદ્વય પાનય જસતુ ખોજ કરિ। ઠોકુર કુઠિસ યપોર્ય છે ના ડબ। તતિ છુ જ્યુન બોઠ આસાન તુ અદુ ક્યાહ કરવ ? જાય છિ સ્વય.....અસ મુ। યિ પ્રુછ્થમ ના અદુ ક્યાહ છિવુ કરાન ?....

“વુછ બી। પનુની વેજ છુ હુ ચોરિ બજિ વ્થાન તુ યોલિ જોરૂરથ આસ્યસ મે તિ તુલાન। વ્થથ ત્વંગુલ દિમ વેરિથ। વ્થથ લિવન ફશ દિમ ઠોકુર કુઠિસ। વ્થથ દુપુ છુમ નુ અથિ યિવાન। રતુનદીપ કતિ છુય થોવમુત.....વ્થાન છસ તુ રતુન દીપ છેસસ દિવાન યોતાન્ય દુપુ ગંડુર દજાન છ્યસ। આહની। અનિ ગાટી તુ અદુ ક્યાહ ? તી બોજ થપિ થારિ યિ અથિ યિયસ। મે બોજ તસ બરાબરુય। મે છા અલગુજાર તિ ગછાન ? આહની ફ્રટુ તમસ મંજ ક્યાહ ગછ્યમ ?”

“નાય તમિ દ્વાહ છુ નુ પરબથ ગછાન। પતુ કતિ કરિ શ્રાન। મે ? અવુ મે નિયિ। લલુવ્યમ। ચાર છુસુ કેહ ? તિમ રોન્ય હબી ગંયિ બદલય.....”

“દારિકાનાથસ થેંવિન ઓરજુવ। તિમન દૂહન ઓસ યિ લદાખ તબદીલ ગોમુત। નિક્ય નિક્ય શુર્ય હ્યથ વંદુ રોચ્ચન ગરુ કરુન। પ્યઠ નુ વખતસ પ્યઠ પાંસુ વાતાન। યિહોય દારિકાનાથ આમ બિચોર બકાર। અકબી ઓસ મે નિશ યિવાન। બગવથ નાવસ કુન તિ હોવનમ અંમી વથ।

पानु छु हौनूमान जीयुन व्वपासख। म्यानि खाँतरु कोरुन यूत बु ति मा
छस तीच़ ख्वद गरज़। ऑँखुर अॅमिस बिचॉरिस कत्युक खोत? आ
मॅज्य मॅज्य ऑस्सन बतु म्यैडिस रटान तु पतु ऑसुसस रातस ज़ोर
करान। यि हबी छु दिलुक हुब आसान। येली पानस तु जानस वुशनेर
फेरि तेली गछी दिलुक हुब ति पॉदु.....मे छु वनान बाबी.....”

“हौनूमान जीयस छु सख मानान। मे ति गयि यथ मंदरस कुन
अॅम्य सुंदी किन्य ख्वय....व्वन्य छुय नु मे युथ सरूद कुनि यिवान युथ
अथ मंदरस मंज़ यिवान छुम। अति न छु पोनी बावुन तु न पोशी लागुन्य
आसान। कॉशिर्यन मंदरन हुंद्य पॉठ्य छि नु लबन टेक्य मॅथ्य
मॅथ्य.....अति छेस्य बु अॅकिस कूनस कुन बिहान। दारिकानाथस
निश। तॅमिस छु सोरुय पंजाँब्य पाठ च्यतस। मे ओस न “ओम जय
जगदीश” ति यिवान। ल्वकचार ऑस्य ऑस्य यि परान तनु प्यठु रूज़
नु हॉलुय। अॅज़िक्य शुर्य छि नॅखरु करान। ऑस्य आसु शे ब्यनुनि तु
च़ोर ऑस्य बॉय। बॉय त्रावेख स्कूल। सॉन्य ऑस नु कथुय। सिरिफ
ओस गिंदुनाह द्रोकनाह। तति ति ऑस्य मकानस हिसु गॉमुत्य मगर
कॉनी ऑस यलय। तती ऑस्य गिंदान। माहरेनि माहराज्जस
दारिज्यन....”

“चै ति छुय असुन यिवान। चु ऑसुख ना माहराजु माहरेनि
गिंदान ? .....”

असि सुत्य ऑस्य लॅडकु ति गिंदान। पितुर्य बॉय ऑसिम
पांछ ऑठ। बैयि ऑस्य मॅहलुक्य शुर्य समान। चै छेयि खबर सारिवुय
खोतु जादु कुस गिंदुन ओस असि ख्वश करान? अख लॅडकु ओस
डाक्टर बनान तु अॅकिस अॅकिस लॅडकस तु कोरि वनान तोह्य वॅरिव
नेथुर तु दोद च़लिवु। ऑस्य ऑस्य डबि कुन गछान तु तती नेथुर
करान....असमु....दफ ऑस्य ऑस्य त्रठ। यिम नु अॅज़िक्य शुर्य। पयी

छख नु कुनिच। शालमॉर हिश ऑस कॉनी। च्वापोर आसु डबय डबु....”

“डब ? आहन बी डबय छम वॉरिवि ति बकार यिवान। मे कथ छि बकार यिवान। दफ रून छुम अंती गार्यव कंडचव यि अथि छुस यिवान ति करान। मे न बी अलगुज्जार ति गळान.....अदु क्याह करव ? शुर्य छि बडेमुत्य। व्वन्य हय अॅम्यसुय बिचॉरिस दारिकानाथस आय दियि.....”

“ चु छख तेज़। चै रुदुय पंजॉब्य पाठ यकदम याद। बु छस मुडु। यिमन पंजाब्यन हय छ्य बडु श्रदा आसान। वुछान छख ना क्या नॉविथ तु सॉविथ छ्य पंजॉब्य बायि ओर यिवान। मुशकुन्य दार छ्य सॉर्यसुय हालस फॉलान। सासि कम दूत्य आसि नु कांह लॉगिथ यिवान। मोटरनुय यिवान तु मोटरनुय गळान। थनि दूगल ही शुर्य तु दूदु मठ ही रुन्य। चु छखु वुछान गोर कोताह वथासन छु यिमन करान“। मे कुन छु नु अॅछ ति तुलान। यि नय दारिकानाथुय चोनी ऑठॉनी दियस.....”

“अवय तु छम हुम्य सुंज चरान। सफतस येलि नु चै बगवान रंजनावनु खॉतर डबल पॉसु नेरी बगवान कथ बा पची चै ? मे छु पॉसस पॉसस हिसाब ह्यवान। बकवास छुम दूहय गळान अवय....ग्वडु नय अज्ज पॉसस नेरानुय कैह। दोपमस होनूमान मंदर छस गळान। यि मा छु खरयार गुर्ययार। अति गळि चंदस पॉसु आसुन। अदु यि छु गोश दिवान। ओरु योरु आव तु ब्यूठ जेजीरि गुड गुड करनि। दोयिमि फिरेय वनस तु पामु पाम कर्यम युथ हू हू वॉरिथ वदु। पतु छस येम्यसुय होनूमान जीयस शरनि यिवान। येति छुम दारिकानाथ तसला दिवान। गरु सूत्य गळान। तति हुमिस व्यवॉरी करान जि चै छ्य नु खबर ज्ञान क्वसु बगवती छे.....अॅमिस ब्रोंठु कनि छस नु पतु कथ ति फोरान। पशयमान छु गळान तु पतु ओरय ज्ञारुपारस यिवान। सुय ना येलि रेतुन

દીપ અથિ યિયસ નુ | અદુ પોજુય વનય અંમ્ય સુંદિ વિજિ છસય બુ વેન્ન્ય
બનાન | બનુ ના ? ....”

“ ગોય ચે ચેર | પકી પતુ હય યિમય બુ સુત્ય | દોપમય હય કાંહ
નય નિયી ગિલવિથ | ચુ તિ હય છખ મ્યોન્ય પૉઠ્ય બુડેમુચ | વન્ય ગવ બુ
બુડુરોવનસ રુન્ય સુંદ્ય સ્વપુન્યારન | મસ છુમ સોરુય છ્યત્યોમુત | પતુ
દ્યુતનમ અકિ દ્વાહ દારિકાનાથન વસુમ અંનિથ | બુ હબી મંદુછેયસ
લાગનસ | અકિ દ્વાહ હબી છસ મંદ્ર પ્યઠય ગર વાપસ યિવાન | કારાહ
અખ ગેયમ બ્રોંઠ કનિ ખડા | મે ચેંજ ક્રખ નીરિથ | મગર યિ હબી
ફોંતિમુ | લ્વકચાર આંસ ફોંતિમય વ્યસ | સ્થોન્યસુય મહલસ મંજ આંસ
રોજાન | મે આંસ જિઠ મગર વુછિમ તુ બાસેયમ પાનસ કુંસ વેરી વુહમરુ |
અંમિસ હબી વોરિવ્ય બડુ બજાહ | કોલીન કારુબાર કરાન | ગનટસ
રંટનસ | અંતી પેયમ અંમ્ય સુંદ્યન મસ લંગન કુન નજર | મૂલ છતેમુત્ય |
મગર દૂરિ બાસાન વુહ વોરિશ કૂર | ગર નીનસ તતિ વુછુમ સાખ્યાત
લખમી હુંદ દ્યુન | ફોરિન અંતર બોતલ જોરાહ તુ વસમુ બોતલાહ
દિચ્યનમ | મે તુ દોપ હતા યિ જિંદગી યિયા બોયિ ? તનુ પ્યઠુ છેસય બુ રંગ
કરાન મસતસ | બાસાન છુયિ ચે ? દારિકાનાથસ છે ખબર સ્વય બોતલ
છમ ચલાન વુનિ | દ્વાહય છુમ પ્રાછાન.....અદુ બી વન તુ યિ તિ ગવ ના
બગવાન સુંદુય દ્યુન ? આસુહોઁ નય યોર યિવાન હોનૂમાન મંદર તુ કતિ
સમખેયમ ફાતુ ? કતિ કરુહોઁ બુ મસતસ રંગ કરનસ જુરથ ?”

“ ગછુત વન્ય ખર યાર મલુયાર | તતિ છુય સિરિફ જનાનન
હુંદ અંજરુન તુ ગેંજરુન | સાફ પહન બુથ છેલિથ તિ છુ નુ બનાન
ગછુન | સિરિફ છખ લુકન હુંજ ચેટ્ય | પનુન્ય નુ ખબર્ય | યોત યિનસ
છિ દેંહ સિપથ | ન રબિ કોચય તુ ન નજર ગુજર | સોરી પાનસ પાનસ |
દેંહન સૃત્ય જ્ઞાન પછાન ગછાન.....અતિચ આરથી તિ વુછ તુ દિલુ હન
છય ખ્વશ ગછાન | દારિકાનાથ છુમ દ્વાહ રુડાન,આરથી વખતસ

ક્યાજિ છય અંશયં દાર આસાન લેંજમુચ ? પતુ છુમ જોર નાલુમતિ રટાન તુ ઔશ વથરાન | યિ હ્યાં છૂ અથ મંદરસુય તોંસીર....”

હુમિસ વન્યોમ ચુ તિ આસ તુ ઓર ગછાન | અદુ તેમિસ કોત યિયિ ઓર કુન વથ ? પાનુ તિ શ્રેપિહે તેંત્ય તુ મૈ તિ શ્રોપરાવિહે તેંત્ય.....

મૈ હ્ય છય વસ જ્ઞાંજ્યમુચ અંસ્ય | વન્ય હ્ય ઘહય હૌનૂમાન જી યાર્યમ....

“અદુ બી ગછ ચે તિ યાર્ય નય.”

ગુજ્ઝારિશ

કોંશિરોન અદીબન છિ ગુજ્ઝારિશ જિ તિમ સૂજિન કોંશિર જ્ઞાંન્ય, અદબસ તુ સકાફતસ પોઠ પનુન્ય લેખ, નેવ્ય અફસાનુ, શ્યારી, નવ્યન કિતાબન હુંદ્ય તબસરુ વાખસ મંજ છપનુ ખોતરુ દેવનાગરી લિપિ મંજ |

કોંશિર અદબુક મ્વલુલ સરમાયિ જિંદ થાવુન છુ જરૂરી | અંસ્ય કરવ કૂશિશ કોંશિર અદબુકયન મ્વલુલ્યન શાહપારન હુંદ્ય નમૂન વાખસ મંજ છાપુનુચ | તિમ બદિ કડુન્ય તિ છિ જરૂરી તુ નમૂન ચારુન્ય તિ | અથ મંજ વેરિન અસિ કોંશિર્ય અદીબ, ગવનમાથ તુ વેદવાન મદદ |

अफसान

हारस ति कोरुन वंदु

अर्जन देव मजबूर

पमी ओस गुमु श्रान गछान । स्व चायि कमरस मंज तु पोशि कुजि
कोरुन नमस्कार । पोशि कुजि वोनुस,

“लस बी लस, लछ त्रोगुन आय ऑस्य नय, चु किथय पॉठ्य
आयख यथ शीन गटुकारस मंज ।”

पमी गॅयि हाँरतस तु अर्नदेंती होवुस अँछ सुत्य, तमि च्यून तु
बीठ पथर ।

पोशिकुज ऑस पांचुसतथ वॅरिशा । सफेद शीन ह्युव मस तु
सॉरिसुय बुथिस गेन्यव ओश कोरमुत । स्व ऑस वनु वॅछमुच ज्ञानान
हिश बासान । तस ओस छरा अख पॉछ्य पलव नॉल्य । कलुक मस
ओसुस ओर योर ज़ालुक्य पॉठ्य वलनु आमुत । शेरि बबर हिश पोशि
कुज ऑस ऑखरी दमन प्यठ तु ओक कमरी कॉदखानस मंज ऑस
ह्यनु आमुच । अर्नदती ओन त्रेशि गिलास तु पिलनोवुन पमी ।

“हय क्याह गोम यि किहे छिहस सरद त्रेश दिवान । जुकाम मा
कर्यस । गवडु होवुन यथ । जानि दय क्याह छु वुछुन ? तलय वॅथिव
म्वगुल्य चायि समावारा लॉगिव । बानु कुठि छुय ठानि प्यठ पिशिथ
ओनमुत ज़ॉव्युल मकायि ओट । अर्नदती वाल तु बनाव मकायि
च्वचि....हतय बुथि बुथि किहय छिहम वुछान.....कांगरि ति म्वकल्योम
नार । तलय ह्योर खस अर्नदती ..... फवचि प्यठ छुय चूल्य बाठुचि
चृनि । ज्यतु पीति सुत्य छि ज्यवान । गछ वाल दि सारिनुय कांगरि
जोशा....तुरि नठ नठ हिश छम, मे दितु तेज्ज नारु जोशाह । लगय बलायि

यिथ्य हिश क्याजि छख ....कथ कोनय छिवु करान। ग्वडु छिवु सॉरी
येथ्य कमरस मंज़ च्यलनु आमुत्य,त्रिपूरिस मकानस मंज़ छुवु नु अंद
शांद अथि यिवान। गॅछिव हेरि बिहिव तथ छुवु नमदु वथरिथ, पंजरन
छुवु काकुद लॉगिथ .....वुशनेर वॅरिव....दियिव आलछिस लथ।”

पोशि कुजि ओस खान्दार मरनु पतु ह्यमतुक कमर गॉडमुत।
तनखाह पोंसन प्यठ क्याह जुवि हेस, अवु म्वखु ऑसुन ज़मीनि दैंज
खंड ति लॉजमुच तु वुडुर वारि ओसुन बागु प्यूताह ति बनोवमुत। पोशि
कुज ऑस गर्युक कार बार पानु चलावान। खाहस रावचि गछुन,बागस
पाह सारुन्य,यि सोरुय ऑस स्व पानु करान। सूमनाथ ओस माशट्री
वॅरिथ गरु वातान तु मॉज ऑसुस आंगुनस मंज़ प्रारान आसान। तस
ओस शै मील पॉदल्य पकुन प्यवान। अमा पोज्ज हाख बतु ऑस्य व्वन्य
जान पॉर्च्य ख्यवान। स्व ऑस सुह सुंद्य पॉर्च्य कामि अठ दिवान.....

कमरस मंज़ ओस अकि पॉर्य कूनस मंज़ चोकु बनावनु आमुत।
सिटोव,बालटीन,थाल तु कैह ब्वहगनु यी ऑस व्वन्य तिंहदि चोकुच
पहचान। सिटो ज़ालनु सूत्य ओस ग्रिशमु क्रायि मंज़ सारिनुय तोस
व्वथान। पॅथुर्य वॉन्य पंखु ओस गरुम हवा छॅकिथ शाह खारुन
मुशकिल बनावान।

.....पोशि कुजि लॅज बेयि ज़ीर .....

“हतय बुथ हय छुम छलनय। जानि दय अज क्याजि गोम
चेर ? ”

...स्व ऑस सुबहन प्रबातस वॅथिथ, आंगनुचि नागु रवबजि
प्यठ बुथ छलान तु तरंगु वॉलिथ कुल आलमस दुआ मंगान.....

“ह्योंदिस मुसलमानस वॅर्यजि खॉर म्यानि रुति बगवानु। तमी
पासु वॅरिजि म्यानि पुयि ति रुत....म्यानि रुति ईशर....चुय छुख तु
चुय आसख।”

“અર્નદતી વોજિથય કાંગુર....હતય સુલુ કાકુન્યન આસી વુનિ દાન દજાન। ગઢ ત૱તી અન નારુ કાંગુર... વુછ પશસ છિ શિશર ગુંટુ લજમચુ.... યિ તુલકતુર ફુટિ નુ કન્યવ સુત્ય। છ્વપુ દમ વેરિથ કિહે જિ બીઠ્યવુ.....મે નબી છિ અથ હોલ.....મે હય જન ખોચ બેયિ તુર। તલય અર્નદતી ! હેરિ વાલ મ્યાનિ હચિવિ સૌંદૂક મંજુ મ્યોન લોછ। ફ્યુર નય દિજિ સૉરિસ્ય મ્યાનિ ખાંડરુક નેર્યવાર છુય તેથ્ય મંજ....જરબાફુક નેર્યવાર ત્યુથુય.... લોછુય યોત વોલિજિ...ગઢ લગય બલાયિ....તુરિ મંજ આસખ દાનિ મુનિથ હાનેમુચ....અમા યથ વખતસ ક્યા ગવ.... યિશોર હ્યુવ કયુથુય છુ ન્યેબુર્ય કિન્ય....હુંહ ! ”

“યિમુ છે બસુ ત મેટાડોર પકાન !”

“હતય ચોરી ! અંસ્ય હય વુડુર પ્યઠ બસાન છિ ...સડક છિ સાનિ નિશિ વારયાહ દૂર। ગાડ્યન હુંદ શોર કોત વાતિ યોર। વન્ય મા છુય ફિકિરિ તરાન। યિ આસ્યન વાવ તુલમુત। શાયદ આસિ બહરામ ગોલ યલુ ગોમુત। જોહિર પેયિ બેયિ શીન। પશ ગેંધ્ય નુ ફુટિથ યિન્ય। વુડુર કુલ્યન છુ શીનન વથુ વાર કોરમુત। યુહસ સૌંતુ કાંલ્ય યિમ કુલ્ય દિત્યમુત્ય ઔંસ્ય તિમ છિ ફુટચુમુત્ય। ચૂઠ્ય કુલ્યન છિ લંજિ પેથરિસ પ્યમચુ...દયિ સારિનુય કેરિજિ રુત... ”

“હતય અર્નદતી ગુપનન ત્રાવ્યોવય ગાસુ ? ”

તિમ કતિ છિ ગુપન કાકુન્ય ! તિમ હય યલુ ત્રાવેયિ સૉરી ! ”

“ચુ મય છખ ડેંજમુચ.... બોજ ગાનસ મંજ છખ ટાંગુરાય તુજમુચ....વથ લગય ગંડ હોલ....કોમ તુ ખોજ ત્રાવ વજનાવુન। ગવડ દિખ ડુલ તુ પતુ ત્રાવુખ બજિ વુડુર હુંદ લોવ ગાસુ... અદુ વુછ દ્વદ ક્યા દિન.... ”

“હતય ક્યાહ વનય ઔદરી છસ ડેંજમુચ હિશ....તલય છ્વકુ દ્વદુ ગિલાસુ અખ દીતોમ.....ન્યેબરિમ તુર તુ ઔદરિમ નાર શેહલેમ ! ”

सूमनाथ चाव प्यह प्यह करान तु द्युतुन पान दॉरिथ। तस ऑस्य मकानु मॉलिकन तुफरि तुल्यमुत्य....“यि बुडु छे द्वहस रातस बकवास करान, कमरु वॉरिव खॉला।” सु ओस वॉच्चन महलन फीरिथ आमुत। कमरु स्यट ऑसिस बनान मगर सु कति अनिहे तीत्य पोंसु। गवडु ओस सु मकानु वाल्यन हुंद्य सवाल बूज्यथुय परेशान गछान। बॉच्च वॉच्च छिव, सामान मा छयुव ज्यादु? ब्यमार मा छुव कांह सुत्य? सारिनुय सवालन ओस सु जवाब ह्यकान दिथ, अमा पोऱ्ज ऑखरी सवाल बूजिथ ओस सु कलान।

“थोकमुत आसख गोबरि....लॉजसयि बलायि....वुछ सॉरिसुय पानस छुय शीन लॉरिथ व्यथ यि दुन वुजस मंज... व्यथि अर्नदती वालि चाय....यि हय छुम छ्योनमुत।”....तला पोतदारि किन्य हा आलव ह्युव गछान ....यि हा छुय जॉहिरा ऑजीज बट गाडु हॉज़....ख्वदा वॉल्य नस च्वशवय कोरि नखु....गवडु छु सॉनिसुय आंगनस मंज गाडु ह्यथ वातान.....।” पोशि कुज अज़ छुमय शिकार ओनमुत। बराबर ज़ु किलो....व्यथ वाल दां फवतराह बैड बैड....वुडुर वारि हुंजु व्यजजि मुजि त्रॉविज्यस सुत्य। ख्वदायस पथ वुठ मेठुनय गाडु ख्यथ।....”

“व्यथू सूम टाठ्या। दाल खेय खेय हा आयि अरु। गछ दिस चीना दां फवतुर। अर्नदती अनि नागु प्यठु गाडु छॉलिथ....बु रनु अज़ पानु गाडु....यॅच्कॉल्य अचु चोकस ....फवचि प्यठ छुय होख ज्युन...लगय वॉदिथ वारु वारु वॉलिजि।....”

तस पेयि प्रानि मकानुच कॉनी याद ....स्व ऑस कालु वॉरिव वॉच्चुमुच। सोंतु हवा ओस आंगनस मुशकु नावान.... कॉनी दारि किन्य ओस तसुंद खानुदार तस थलि थलि वुछान। स्व मंदुछेयि तु चॅज यारुबल कुन....

सूमनाथ ओस माजि द्वुद प्यालुक्य पॉठ्य रोछमुत। तस ओस माजि हुंद वसि। सोंचान ओस अगर हय जान कमरु बनिहे शायद मा

કડિહે વુનિ વૅરી ખંડ....સુ ઓસ સુબહોય વ્થથાન તુ થપિ થવસિ પાં બાલટીન જુ તૈ રટાન। પોંસુ ટૂંક તિ ઓસુસ બૂજિથુય। તનખાહ ફલ્યન કુસ અફસૂસ કરિહે। કમર કિરાય, શુર્ય પરનાવુન્ય, ખ્યન ચન, શૂબ શર્મ સોરુય ઓસ અંથ્ય પ્યઠ | અમા પોજ સોચાન ઓસ માજિ ક્યુત ગોછુમ જાન ડેર બનુન |

પોશિ કુજિ ચેંજ ક્રખ નીરિથ .....હયો કાંગુર હા ફીરુમ....તમિ હ્યોત દ્વાંધ દ્વાંધવ નાર તુલુન....મગર અથિ આસ નુ કેંહ | સ્વ વૅંધ યકદમ થોદ મગર વુકરાવનુ આપિ, પમી ચ્વસુ શશદર વુછાન ઑંસ પૅંચ બ્રોંહ |..... સૂમનાથન તુ અર્નદતી તુજ પોશિ કુજ થોદ તુ સૉંખ બિસ્તરસ પ્યઠ | ત્રેશિ ગૅલ્ય જુ ગૅલ્ય આપુર્યહસ .....તસ પ્યૂર હ્યાસ હ્યુવ |

“હયો શામ હા ગવ ...તલા સંદ્યા ચોંગ જ્ઞાલિવ!” પશસ ત્રોવિજ્યવ કાલય શીન સૂમનાથ ઓસ અંદરી ઔશ રટાન ...અર્નદતી દિયિહે ક્રખ મગર તસ ઓસ મોલૂમ જિ પનુન ગર છુ નુ ....રાથ ક્યુત હય છુનન વેંડિથ.....સ્વ ઑંસ દમ પેટચ્ય | મેંજ્ય ગેંયિ બિજલી ....સૉરિસુય વોથ અંદુકાર | તુ સોરુય ગવ વુનલિ બુજ્ય |... પોશિ કુજિ હુંદ શાહ ઓસ છ્વકાન તુ તેંદંદન શુર્યન બોંચન ઓસ વોનિજિ તીલુ ત૱લ્યુન લગાન |

- - -

સૉંન્ય પ્રજનથ

કોંશિર જ્બાન છે સૉંન્ય પ્રજનથ। યિ પ્રજનથ બરકરાર થવુન્ય છે જરુરી। કોંશિરિ જ્બાંન્ય લોલ બરુન ગવ અસ્યુક વરતાવ જ્યાદુ ખોતુ જ્યાદ કરુન, પનનિસ ગરસ મંજ તિ તુ ગર નૈબરુ તિ। ખાસકર ગઢિ યિ જ્બાન શુર્યન સુત્ય કથબાથ કરનસ મંજ વરતાવનુ યિન્ય |

अफसान

जिमी जानी तु लालु सॉब

रूप कृष्ण भट

यिमय आसु सुबहुचि सथ हिशि बजेमच। लालु सॉब ओस पूजा वॅरिथ ठोकुर कुठि मंजु वुन्य वुन्य द्रामुत। सोफस प्यठ बिहिथ ओस नेच पॅतरि वर्के फिरान। वैसे ऑस तस नेचपॅतुर अथस क्यथुय आसान अमापोज्ज अज्ज ओस बडु सँजीदुगी सान अथ सन्योमुत। सर्वन अॅनिस केंजि खॉसिस मज.चाय तु थॅवनस ब्रोह कनि ल्वकटिस मेज्जस प्यठ। तॅम्य ज्ञोन नु वुनिक्यन लालु सॉबुन द्यान फिरुन मुनॉसिब। ल्याहज्जा कोरनस नु चाय नॅरिस प्यठ रटुनुक इसरार बेयि क्याह माहरा अनोवु लवासु किनु कुलिचि प्रुछुस सर्वन। बेयि हसॉ कलु चोन वोथुस लालु सॉब खॅशमु होत। चे छुय ना बोजनु यिवान मै मा छि दंद जि कुलिचि यियम ख्यनु। अन लवासु तु त्राव चायि मंजु पुचरिथ। सर्व ओस लालु सॉबु नि तेज़ कलॉमी हुंद ऑदी गोमुत। तस ऑस नु बुथिस द्रुह ति खसान। खसिहेस ति क्या तस मा ओस लालु सॉब नोकर नज़रि वुचान। सु ओस ज्ञन तु क्या बल्कि गरुक असली बॉच्च बाकुय ऑस्य नावु की योत।

लालु सॉबन थॅव नेचपॅतुर पानस दॅछिन्य किन्य सोफस प्यठ पथर तु तुलुन दजि सुत्य चायि खोस तु हॅचुन चाय चेन्य। जिमी तु जानीयस द्युतुथा द्वद तु बिसकिट प्रुछ ऑम्य सर्वस तिमव माहरा चोव वोनुस सर्वन। लालु सॉबस गॅयि बशाशथ हिश। वुनि ऑसिन जु त्रे गॅल्य चेमुत्य जि टेलीफोनुच गनटि बजेयि। ऑमिस फच्जि ज्ञन ब्वकु बडि दिचुन क्रख सर्वा तला फोन तुल। सर्वु ओस चोकु मंजु नेरानुय जि जिमी तुल रसीवर तु दोरेयि लालु सॉबस कुन। लालु सॉबन न्यूनस

ऑसु मंजु रसीवर तु लोगुन कनस कुन। यि ओस अमरीका प्यठु सॉबा
जी लालु सॉबस आयि बुथिस प्यठ यिहय चमक हिश। किहो माल्या
वारय छुख्खा। अहानू बैय ओसुस चॉनिसुय फोनस प्रारान। अदु सॉ जा
द्वह छुय मुबारख। मे हा दोप खबर याद आसिया। तोह्य छिवु ना
अंगरीजी हिसाबय मनावान। अदु सॉ यि छा न्वशि हान वारय। अहन
सॉ बुति छुस ठीख। वन्य क्या नोव बना? द्वह द्वह छा वसान किनु
खसान छु। न न परवाय गछि न बरुन, मे क्या परवाय छा, बु क्या कुन
जोन छुसा कैह, जिमी छे जानी छु सर्वानंद छु। सर्वानंदन छे तेहर
बनॉवमुच्। पनुन नाव बूजिथ आव सर्वु दवान दवान लालु सॉबस निश।
हा म्योन ति माहरा वॅन्यूस मुबारख। सर्वानंद ति छुय मुबारख करान.
मिठु छा ठीख। अछा कोरमुत ओसु नयि फोन। अछा अछा लॅसिव और
जुव। सद बी साल वुमर दियनव दय। अछा बु थवय तेलि पथर। लालु
सॉबन थोव फोन पथर तु लोग क्याहताम सॉचनि ह्युव। बुथि प्यठु
तुलुन ऑनख थोद तु लोग अँछन मुर मुर दिनि। शायद आसस
अँदुरेमचु।

लालु सॉब रुद केंच्स कालस नेचपॅतरि कुन मुदय गॅडिथ।
बैयि तुजिन अथस क्यथ तु लोग वरख फिरनि। श्रावनु जूनु पछ ऑर्टम
सनु कुनवुह शथ तु शेठ ई० अज्ज ब्रोंह पूरु कुनतॉजी वैरी। यि द्वह
कोताह अहम ओस लालु सॉबुनि खॉतरु। खांदरु पतु पूरु पंदाहि वुहुर्य
ओस तस सॉबा जी ज्ञामुत। कमि चावु सान ओस तिमव सु द्वह
मनोवमुत। गरि ओसुख जूल कोरमुत। महलस क्यो बाजरस साल तु
सबु करिमचु। लाल सॉबुन स्वरगुवास मोल ओस बोड बारु बापॉर्य।
द्यार दवलथ ऑसुस बेशुमार। लालु सॉब ओस तस कुनुय अवलाद।
खानु माजरु किन्य ऑसिस गरि लालु लालु वनान। तु नोकर चाकर
ऑसिस यज्जतु सान लालु सॉब वनान। यिथु पॉर्य बन्योव लालु
ल्वकचारस मंजुय लालु सॉब। ल्वकटिसुय आस खांदर करनु मगर

ખાંદર પતુ જાસ નુ વારયાહસ કાલસ શુર | અવલાદ સુંદિ બાપથ ઓસ ગરુક ગરુ પરેશાન | કાંહ તિ પીર ફકીર, સાદ સંત ત્રોવુખ નુ અસ્તાનન તુ મંદરન ગંજખ દશિ | ઔંઘ્યસુંદ મોલ ગવ ય્વહય શર હ્યથ સ્વર્ગવાસ |

દયિ સુંદ કરુન યોલિ સ્થાન્ય ક્વમેદ ત્રાવિથ ઔંસ્ય લાલુ સ્થાન્ય આશોન્ય લીલાવૈતી રૂજ ગવબિ ખ્વર તુ યોલિ શ્રાવનુ ઔઠુમ દ્વાહુ તુલમુલ વેંથ્યમુત્ય ઔંસ્ય કોરુન તસ તતી દોદ | લાલુ સ્થાબન ખોર વાપસ ટેકસી કયથ દેસ્સિતી શહર તુ અતિ પ્યાયિ યિ સંદ્યા વખતુ હેડવુનિ હસ્પતાલસ મંજા | સ્થાબા જીનિ જોનુ પતુ લેંજ નુ તૉસ્ય | બરાબર અકિ વેરિયિ પતુ પ્યાયિ લીલાવતી બોયિ | તુ જાયસ સિમી | સ્થાબુ લાલસ તુ સિમી દ્વાશવુન્ય બારન્યન ઔંસ્ય યિમ દ્વાશવય બોંચ લ્વલુમતુ લાય કરાન | અખ બોંચ ઓસુખ ખ્વનિ વાલાન તુ બ્યાખ ખ્વનિ તુલાન | યિ દેંષ્ય જિ તિ આયિ દ્વુદ સુસ્ત્ય રછનુ વેરિયન લેંજ નુ તૉસ્ય | રુત સમય જન છુ વુડિથ ગછાન | તુ ક્રૂઠ સમય છુ પેઠ્ય પ્યવાન | યિ તોર નુ તિમન ફિકિરી જિ સ્થાબા જી તુ સિમી કિથુ ગેંયિ બેંઝ્ય, કપોર્ય પોરુખ લ્યૂખુખ તુ કપોર્ય દૂરેયિ તિંહજિ કવછિ નિશિ | જન તુ વખતસ પખુ લેંગિથ ઔંસ્ય | લ્યાહજા સપજ શુર્યન હુંજ પરવેરિશ ક્યો પડોય તસલી બખુશ પોંચ્ય |

સ્થાબા જીયન કોર અહુમદાબાદુ આઇ-આઇ એમસ મંજ મનેજમેન્ટ, લાલુ સ્થાબસ ઔંસ રાય જિ પોંપર્ય વુડુર પ્યઠ ત્રાવિ શેશતુર કારખાનુ તુ સ્થાબા જી તિ રોજિ ગરસ નજીદીખુય | તસ ક્યા ઔંસ પતાહ જિ તકદીરસ છુ બદલુય ક્યાહતામ મનજૂર | સ્થાબા જી કોર ટાટા કમ્પની વાલ્યવ પડાયિ દોરાનુય સિલ્યક્ટ લ્યાહજા બ્રસ્યોસ દિલ | યુથુય પેરિથ મ્વકલ્યોવ તસ આયિ ગ્વડુ દિલિ મંજ પોસ્ટિંગ કરનુ તુ સુતી આવ કમ્પની તરફ વેરિયિ ખોતરુ અમરીકા સોજનુ | ઓતામ તિ ગેંયાવ ઠીખુય | લાલુ સ્થાબન સૂંચ ચલો વેરિયસ ક્યા નેરિ મગર તિ સપુદ નુ | સ્થાબા જીયન વેર તતિ બોયિ તિ જંગ જંગ તુ યોતિચ નોકરી ત્રાવિથ

ਵੱਡੁਨ ਤਤੀ ਕਥ ਤਾਮ ਬਜਿ ਕਮਨੀ ਮੰਜ਼ ਨੋਕਰੀ। ਸੂਤੀ ਕੋਰੁਨ ਤਤੀ ਕਸ ਤਾਮ ਮੀਮਿ ਸੂਤ੍ਯ ਖਾਂਦਰ। ਮੀਮਿ ਨਵਿ ਹੁੰਦ ਖਧਾਲ ਧਿਥੁਧ ਤ੍ਰੋਵ ਲਾਲ ਸੌਬਨ ਜ਼੍ਯੂਠ ਵਖਾ ਤੁ ਵੱਡੁਨ ਜਿਮੀ ਕੁਨ ਨਜ਼ਰਾ। ਜਿਮੀ ਆੱਸ ਲਾਲ ਸੌਬਨ ਮੀਮਿ ਨਵਿ ਪ੍ਰਯੰਟ ਵੱਡਮੁਚ। ਯੋਲਿ ਖਾਂਦਰੁ ਪਤੁ ਸੌਬਾ ਜੀਧਨ ਮੀਮ ਗਰੁ ਅੱਨ੍ਯ ਤਸ ਆੱਸ ਜਿਮੀ ਤਿ ਸੂਤ੍ਯ, ਵਖਸੁ ਤਮਿ ਜਰਮਨੀ ਧਿਥੁ ਅਨੁਨਾਵਮੁਚ ਆੱਸ, ਤੁ ਵਾਪਸ ਨੇਰਨੁ ਵਿਜਿ ਆੱਸੁਨ ਪਨੁਨਿਸ ਹੋਹਰੁ ਬਾਬਸ ਹਵਾਲੁ ਵੱਡਮੁਚ। ਤਨੁ ਆੱਸ ਜਿਮੀ ਲਾਲ ਸੌਬਨ ਨਿਸੀ।

ਲਾਲ ਸੌਬਨ ਪੇਧਿ ਅੱਕਿਸ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸੁੰਜ਼ ਕਥ ਧਾਦ। ਸੌਬਾ ਜੀਧਨ ਅਥੁ ਵੁਛਾਨ ਓਸਨਸ ਵੋਨਮੁਤ ਜਿ ਪਂਡਿਤ ਜੀ ਆਪਕਾ ਬਚਾ ਸਾਤ ਸਮਦਰ ਪਾਰ ਜਾਧੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਬਾਗਿਵਾਨ ਹੋਗਾ। ਕਿਸਮਤ ਚੰਗੀ ਹੋਗੀ।

ਧਿਮਵ ਬੱਚਵ ਫੁਧਵ ਕਰਧਾਵ ਧਿਥੁ ਤਿਥੁ ਸੌਭੁਨ ਦੂਰੂਰ ਬਰਦਾਸ਼ ਮਗਰ ਪਤੁ ਯੋਲਿ ਸਿਮੀ ਤਿ ਡਾਕਟ੍ਰੀ ਪੱਖਿਥ ਕਸ ਤਾਮ ਅਫਰੀਕੀ ਲੱਡਕਸ ਸੂਤ੍ਯ ਨਿਕਰ ਨੀਰਿਥ ਗਧਿ ਧਿਮਨ ਆਧਿ ਰਥ ਲਦਨੁ। ਨਿਕਰ ਨੇਰੁਨ੍ਯ ਲਾਧਖ ਰੁਦਾ ਨੁ। ਲੂਕਵ ਵੱਡਰਿਖ ਪਾਸੁ ਦੀ ਦੀ ਤੁਤੁਵੱਲਾਂ। ਲੂਕਵ ਵੋਨ ਜਿ ਸਿਮੀ ਆੱਸ ਕਾਲਿਜਸ ਮੰਜੁਧ ਤਸ ਹਫੁਸ਼ ਲੱਡਕਸ ਸੂਤ੍ਯ ਵੱਟਮੁਚ। ਤੁ ਭ੍ਰੋਂਹ ਕੁਨ ਪਰਨੁਕਿ ਬਹਾਨੁ ਗਧਿ ਗਵਡੁ ਲੰਦਨ ਤੁ ਤਤਿ ਧਿਥੁ ਅਫਰੀਕਾ। ਖਿਕਰ ਤਸ ਕਧਾ ਆਵ ਤੱਮਿਸ ਕਾਲੁ ਕੁਹਨਿਸ ਮੰਜ਼ ਬੋਜ਼ਨੁ ਤੁ ਤਜੁਂਦ ਕੁਝ ਤਾਨ ਲੋਗ ਤਸ ਖਖਾ ਤਿ ਤੋਗ ਨੁ ਕਾਂਸਿ ਬੋਜੁਨ। ਅਥ ਵਨਾਨ ਸ਼ਿਲਿ ਧਿਠ ਦਿਲ ਲਗੁਨ ਤਿ ਵੱਡਰਿਥ ਧਿ ਗਧਿ ਪਨੁਨ੍ਯ ਪਨੁਸ਼ ਬਰੋਬਰੀ। ਤਸ ਹਰਗਾਹ ਹਫੁਸ਼ਧ ਸੁੰਜੁਧ ਮੀਠ ਲੱਜ ਕੁਝ ਕਧਾ ਕਰਘਸ। ਲੀਲਾਵਤੀ ਬਿਚਾਰਿ ਗਵ ਨੁ ਧਿ ਸਦਮੁ ਬਰਦਾਸ਼। ਤਸ ਧਿਵ ਗਵਡੁ ਵੱਦਾ ਵੱਦਾ ਅਨ੍ਯੁਵ ਤੁ ਪਤੁ ਗੋਸ ਅਚਾਨਕ ਅਕਿ ਦ੍ਰਹੁ ਹਾਟ ਫੇਲ ਤੁ ਗੱਧਿ ਮੱਖਿਥ। ਲਾਲ ਸੌਬ ਰੁਦ ਪਥ ਕੁਨ ਕੁਨੁਧ ਪਿਸ਼ਨਸ।

ਪਤੁ ਯੋਲਿ ਵਾਰਧਾਹਿ ਲਟਿ ਸੌਬਾ ਜੀਧਨ ਮਹਕਮੁ ਲੋਗੁਸ ਤਸ ਲੋਗ ਨੁ ਕਾਂਹ ਚਾਰੁ ਸ਼ੁਰੰਨ ਨਿਸ਼ ਗਛਨਸ। ਅਲਬਤੁ ਯੁਸ ਤੀਰ ਜਿਗਰਸ ਓਸੁਸ ਲੋਗਮੁਤ ਸੁ ਦ੍ਰਾਸ ਨੁ ਅਜ਼ ਤਾਮ। ਮਗਰ ਸੁ ਤਿ ਕੁਤਿਸ ਕਾਲਸ ਮਸਾ ਅੱਕਿਸ ਵੱਖਿਧਸ। ਦੋਵਾਹ ਦ੍ਰਹਸ ਓਸ ਲਬਨ ਆਸਾਨ ਵੁਛਾਨ। ਨ ਕਾਂਸਿ ਸੂਤ੍ਯ ਕਥ

न बाथ न कुन युन न गछुन। तस बास्योव पनुन पान जन तु जेलस मंज। सॉरी आँस्य पनुनिस पनुनिस कारस बारस नेरान लालु सॉब ओस जिमी सुत्य गरस रॉछ आसान। पतु येलि सॉबा जीयन स्यठुहुय मजबूर कोर सिमी निश न्यून तति पुशरोवुस तम्य सुंद्य महराजन जानी। दोपनस यि छु अफरीकुक मशहूर नॅसुल। अखतुय गछि नु जिमी ति कुन्य झॉन्य तु लालु सॉब ति रोजि मशगूल।

सु द्वह तु यि द्वह लालु सॉब ति गव नु शुर्यन निश जांह। व्वन्य ओस प्रुछगारि हुंद अकोय वैसीलु सु गव टेलीफोन। हफतु द्वयि हफतु आँसुस गरा कूर फोन करान तु गरा नेचुव।

लालु सॉबस डोल मन। तम्य त्रोव कारुबार ति तु दुनियादॉरी ति। यि लोग बगवानु बगवानु करनि। सादन तु संतन सुत्य लॉजिन लय ख्यय। गरा ओस इशबरि आसान गरा परबतु तु गरा तुलमुलि मगर द्वह गुजाँरिथ ओस शामु पैत्य गरय यिवान तु जिमी तु जानी यस सुत्य पनुनि दिलुक गुबार कडान। योत यि गछिहे तिम आँसिस पतु पतय आसान। यारुबल वसिहे तु पतय बागस मंज नेरिहे तु पतय। लूख आँस्य अथ प्यठ ति तस कथु करान। दपान आँस्य ज़ि शायद मा आसु हानस पर्लजनमुक्य शुर्य नतु कैह नज़दीकी आँशिनाव। लूख कस छि पचान। खॉर यस यि वनुन आसि सु वैन्यतन, लालु सॉबन ओस पनुनि जिंदुगी हुंद सार लोबमुत सु ओस बगवान नावस सुत्य लीन गोमुत। सुबहस तु शामस ओस ठोकुर कुठिस मंजुय गनटु वादु बिहान।

अज ओसुस शायद सॉबा जी नि फोनुक बास। तसुंद व्वहरुवोद किथु मशिहे तस तवय ओस जलदय ठोकुर कुठि मंजु द्रामुत। सॉबा जी यस सुत्य व्वन्य येलि कथबाथ वैरुन तस गैयि फरागथ हिश। जिमी तु जानी आँसिस ब्रोंह कनि क्रॉलीनस प्यठ मुदय गैडिथ वुछान। शायद आँसिस न्यबर बागस मंज नेरनुक इशार करान। यिमन द्वशवुन्य कुन वुछान ओस सु सौंचान ज़ि खबर इनसानुन्य क्याह आव बैनिथ तु

ગુદરિથ ન લ્યાહજુ ન મુલાહજુ ન કોંસિ હુંદ રેન તુ ન ચુક। સિરિફ પનુન પાન મતલબ તુ પનુન્ય જિંદુગી। અંજિકિસ ખૂનસ જન તુ પોન્ય છુ ગોમુત। ઇનસાનુ સુંદિ ખોતુ છિના યિમ પેશ્ય હજાર દરજિ બૈહતર, સુ ઓસ અંદરી સોંચાન, યિથુ કન્ય થવુ હોખ તિથુ કન્ય છિ રોજાન, યોમિ લરિ સાવુહોખ તમિ લરિ છિ શવંગાન પતુ પતોંય છિ પકાન આસાન। અકિ બરય કડોખ બૈયિ બર છિ વાપસ યિવાન। લ્યાહજુ મુલાહજુ તિ છુખ તુ જિછર કુંસર તિ। યસ અકિ ફિરિ પ્રજુનાવન તસ છિ હમેશિ યાદ થાવાન। હરગાહ જિમી લાલુ સૉબ કેંહ દિયિહે મજાલ ઓસા જિ જાની ક્યા તુલિહે કલુ થોદ યિ નુ ઇનસાનન હુંદ્ય પૉઠ્ય જિ જિઠિસ છુ રટુનય આસાન જિ કુંસ છુસ જપટુ મારાન।

હાય ક્યાહ ગવ ઇનસાનસ લાલુ સૉબસ ચેંજ બેવાયિ ક્રખા નીરિથ। કરખ બૂજિથ આવ સર્વ ગુસુલ ખાનુ મજ યકદમ ન્યબર નીરિથ। ક્યાહ માહરા લાલુ સૉબ ક્યાહ ડેલીલ, ક્યાહ ઔસિવુ વનાન। તોદ્ય છિવા વુનિ યેતિનુય બાગસ મજ દ્રાયિવુ ના। સર્વન્ય યીત્ય સવાલુ બૂજિથ ગવ લાલુ સૉબ જરા બેદાર હ્યુવ। સુ આવ હ્યસન મંજ હા કિંહી ના। યેકિહા દ્રાસ। લાલુ સૉબ દ્રાવ બાગસ કુન પતુ પતય દ્રાયસ જિમી તુ જાની તિ।

-

સૉન્ય માજિ જ્યવ

કોંશિર જબાન છે સૉન્ય માજિ જ્યવ। યિ છે સૉન્ય પ્રજનથ। અથ લોલ બરુન છુ સોન હ્યા! યિ જબાન છે સોન મ્વલુલ મીરાસ। પનુન્ય શુરય મુ થોંવ્યૂખ અમિ નિશિ મહરૂમ। શુર્યન સૃત્ય વરતોવિવ યિ જબાન।

हिंदी अफसाना

म्वहबतुक कुन

यशपाल जैन

नाव ओस तस असली रहमतुला खान, मगर वनान ऑसिस सॉरी लूक्य क्यो बॅँड्य मोलवी सॉब। ल्वकुट गामु हना अख ऑस येति मोलवी सॉब रोजान ओस। न ऑस अति प्वखतु सडक, न नलकु, न बिजली, शफाखानु ताम ओस नु। तोति ऑस मोलवी सॉबस पनुनि अमि गामुच सख माय। तिक्याज्जि सु ओस ज़ामुत ति तेंत्य, बालु पानु प्यठु गिंदु बाशि करान ओस अंती बड्योमुत ति। गामुचि बेहद मायि हुंद ब्याख वजह ओस यि ज़ि मोलवी सॉबुन कुनि अँछ हुंद गाश करीमु ओस खसुवुनि जवॉनी मंज़ुय अेंत्य ख्वदायस टोठ गँछिथ तस निश छ़्यनु गोमुत। मोलवी सॉबन ऑस गामस न्यबर कनि अख कोरि हन बनॉवमुच। यि ऑस तसुंदि खॉतर वॉरीमुन्य अख यादगार।

मोलवी सॉबस युथुय नॅहरि हुंजि नोकरी पतु पेन्शन म्यूल, तेंम्य खूल गामस मंज़ अख चाटुहाल तु ह्योतिन गामुक्य शुर्य परनावुन्य। शुर्यन हुंज ऑस तस स्यठाह माय तु तिम ति ऑसिस तोरु कदुर करान तु लोल बरान, टुख तुलिथ जेजीरि आब बॅरिथ अनान। वारि मंज़, हाकु बोद अॅनिथ दिवान, बॅडिस द्वहस प्यठ बतस प्रुछान। यि ऑस्य तिम पनुनि हुबु करान। मोलवी सॉबस ऑस ज़ेव स्यठाह मीठ, मेंदुर तु शुर्यन ओस लालुन्य ललुन्य करान। तिमन ज़न गँछिहे खबर कूत अतुर, मजाल ओसा, मोलवी सॉबस खसिहे डेकस द्रुह। शुर्यन हुंद व्वस्ताद आसनु म्वखु तु यूत शैहलि स्वबावुक इनसान आसनु किन्य ऑस सु अनुदॉन्य। दपान येलि वॉरीमु बिचार मूद, गॉम्य गाम ओस मैतस पतु पतु द्रामुत।

यिथ्य कुन्य गुजरेयि वैरियि बैद्य। म्वयि मोलवी सॉबुन्य आशेन्य फातिमु बेगम। वैरीमुनि कबरि निशी बनावनॉव मोलवी सॉबन तसुंज ति अख यादगार कबर। तस आयि गॉयिलन प्यठ गॉयिलु, मगर चाटुहाल थोव तँम्य चलुवुन। दपान मुसीबैच छे इनसानस अख अँकिस नखु अनान। मोलवी सॉबस ति गनेयि अमि गामुच स्यठाह कल। तस गव गामु वाल्यन सुत्य जुव तु जान कुनुय। बैयि ति गैयि कैह द्वह। यिम लूक्य ऑस्य तिम बडेयि। मोलवी सॉबस ति ह्योतुन कलु छतुन। दौर गोँछ ति गैयस हारु कौठ।

व्यन्य ह्योचोन मोलवी सॉबस गम मशुन जि हंगु तु मंगु आव अथ गामस मंज न्यैबुरिम अख जोनाह रोजनि। तँम्य ह्यैच अति अख वांगुज वॉरिस अख जायि हना। खॅसलैच किन्य ओस सु स्यठाह कमजाथ। सु येलि वुछान ओस जि गॉम्य गामुक्यन छे सारिनुय कुनी कथ तस आसु अँछ त्यंबान। तिहुंद अख अँकिस दॉदिस दगि मंज अलनु-वलनु युन ओस तस वॉनिजि ततुर जन तुलान।

तसुंज कॉम ऑस सिरिफ ओरुच कथ योर तु योरुच कथ ओर वनुन्य, ल्वकचि हनि करुन्य बैड हन, पोत पलव चटुन, चोगुल्य करुन्य। दपान छिना संगस स्वहबथ। वुछान वुछान छुन अँम्य गॉम्य गामस व्यह जन छँकिथ। दपान रुकन गँझनस छे नु तॉरुय लगान। सॅय बॉश गैयि गामस। तिमव ह्योत अख अँकिस जागुन। म्वखसर बूजिव अँक्य चॅट सुम सास गव क्वलि।

सु कति जरिहे मोलवी सॉबुन्य कदुर-अफजॉयी। तँम्य अुस्कॉव्य चाटु शुर्य। तिम ति ऑस्य व्यन्य बडेमुत्य। दपान ओसुख‘ छिवा वुछान! मोलवी सॉब क्या छु बिहिथ ऑशा करान जन छु लाठ सॉब। तुंहद्यन माल्यन माजन छु जखान तु जूरान रथ पाथलि गछान। बाजे ओसुख वनान, “पनुनिस गरा हबा ओनुन टूट, व्यन्य छे तुहुंज वॉर्यु।”

वोनमुत छुख ना, वनुन वनुन छु कवह नशान। ऑंखुर आयि
कैह कैट्ट्य असुंदिस चंगस तल।

गामुक हवहुय बदल्योव। यिम राथ ताम अख अँकिस रथ
वंदान ऑस्य, रोतलि मंजुय लँग्य तिम अख अँकिस रतस ज्ञागनि।
अति ह्यचन चूर गछुनि। कथि कथि प्यठ ह्यॅचुन हर तु दोंकु दोंकु
व्यथुन्य।

मोलवी सॉबन च्यून जि गामस छु कुस ताम फरनि आमुत।
गोस नागवारुय, मगर वति डोल नु –सु रुद पनुनिस कोलु करारस
प्यठ बराबर।

अकि द्वहु छु मोलवी सॉब शामु पॅत्य बतु वतु ख्यथ चारपायि
प्यठ बिहिथ जेजीरि दामा दामा दिवान, न्यॅबुर चाव म्वकदम सुंद नेचुव।
सलामा वॅरिथ रुद सु अँकिस कूनस निश व्बदन्य। मोलवी सॉब
वोथुस, “गफारा, वनु खबरा! खॉरुय छा? ” गफारस फूर नु कथुय।
मोलवी सॉबुनिस इसरारस प्यठ छॅट गफारन बाख। मोलवी सॉब गव
रुहिथ जन। जेजीर त्रॉवुन होर कुन तु गफार रोटुन वछस सुत्य तु
लोगुस दिलासु दिनि। दोपनस, वदान क्याजि छुख? गफारस ऑस्य
गित्य गछान। ऑंखुर तु वोथुस, “मोलवी सॉब! येति नीरिव हज़
तोह्य।” मोलवी सॉबन त्रोवुस असुनाह तु वोनुनस, “क्याजि?”
गफारन जन बूजुय नु। सु वोथुस, “हतु हज़ सवालि ख्वदा छुय, येति
नय जलुद नेरख! येतिक्य लूख न हज़ रुद्य ब्रुहिम हिव्य नेक। यिमन
प्यठ हज़ रुज़ नु पछ करनुच बाथुय। हतु हज़ बु वनोवु क्याह। मै हज़
छि तुरि कँड्य फटान।.....रॅहिम, सुबु, तु यि हज़ जमालु, यिम हज़
ऑस्य मशवरु करान।....” गफारस गॅयि गलि ज्यव.....तु अँश बुकु
आयस नीरिथ।

मोलवी सॉब वोथुस इतमिनानु सान, “क्याबा मशवरु ऑस्य
करान? वनान कोनु छुख? ”

“हतु हज मोलवी सॉब, वनु क्याह! ज्यव हज छम न्येंगलिथ गळान।” “वनख नु तु मै क्या तरि फिकिरि? ” वोथुस मोलवी सॉब। “दपान हज ऑस्य”, गफारन वोनुस, “यि मोलवी सॉब छु बिदतगार रोतलि छुनोन य्वहय।....” गफारस फूरय नु अमि ब्रोंह कुन कैह। फकत रुद ओश हारान। मोलवी सॉबस तोर फिकिरि। मगर तस खॅच नु डेकस गीन्य ति। पुशि वोथ सु असान असान गफारस कुन, “अहानु! चु क्याजि छुख थांथुर्योमुत? अदबा, येलि गामस म्योन हाजथ छु नु मै कमिच मालय छे तेलि। वुछ बा गफार! मै छिव तोह्य वुम्बि कॉछिमुत्य। तोह्य येलि ख्वश रुजिव तेलि छुस बु ति ख्वश। रेहिमस गछि म्यानि तरफ वनुन, “रोतलि क्याजि, दूहल यियिव, बु छुस हॉजिर। खोचुन कथ छु! गछ पानस गछ, त्राव न्यॅदुर। तुहंदिस मोलवी सॉबस छा येती ग्वंड कडुन्य। ऑखुर छु अकि द्वह..।” गफारस ऑस नु वॉनिंज कुनि ठीकरानुय तु मोलवी सॉबस न कांह गम न कांह तलवास।

हना चेड वॅरिथ वोथुस गफार बेयि, “हतु हज मोलवी सॉब, सवालि ख्वदा छुव म्यॉन्य कथ बूजिव, येति नीरिव हज। अॅस्य हज यिमोवु चोर पांछ जँन्य सुत्य होर तान्य। न हज त्वहि क्याजि जुवस सुत्य खॅर। बेयि ति वॅरिथ यथ जायि वुम्बरि माय तु म्वहबथ बॉगरोव तती हरगाह कैह क्युथ गव, असि हय दागि लानथ रोजि।”

मोलवी सॉबन द्युत च्यथा तु वोथ गफारस कुन, “वुछ बा गफार! दुनियाहस मंज क्याह छु जान तु क्याह नाकार। वेल फिरिस सुत्य छु यि सोरुय बदलान। युस अज़ रुत छु, क्याह खबर पगाह मा बदलि तॅस्य नियथ। मगर म्योन यकीन छु म्वहबतस लोर। येति नु माय रोजि तति क्या छु जिंदु रुजिथ करुन। बु हबा छुस मायि हुंद बोछ। लोल तु माय छि म्योन जबरुथ। सु जनती करिम तु आशेन्य फातिमु मॅशरॉव्य मै सुंहदि हुब म्वखु। त्वहि द्युतवु मै होसलु। अगर तुहंज माय

मे रावि तेलि छु बोहतर जि बु गछु पनुनिस वॅरिमस तु आशिनि निश वॅल्य वॅल्य गछु ना।” यि वनान वनान आयि मोलवी सॉबस अँश टॉर्य बॅरिथ।

गफारन कर्योस स्यठाह ज्ञारु पारु, मगर मोलवी सॉबस प्यव नु कांह असर। सु वोथुस, “बोज्ज बा गोबरु म्यानि, युस खूच्च सु गव बुज्जदिल। ति वॅरिथ यसुज्जि जिंदुगौनी हुंज कुनु कैनिय माय म्वहबथ आसि, तसुंदि खॉतरु छा चळुन ज्ञॉबित।”

म्वखसर द्राव गफारु मोयूस गॅछिथ तु मोलवी सॉबन त्रॉव चारपायि प्यठ लर।

गफारुनिस वननस प्यठ खसिहे बोयिस कॉसि तुर, मगर मोलवी सॉबस गव नु अलगुज्जार ति, अलबतु अज्ज पेयस करीम तु फॉतिमु शिदुत्त सान याद। स्वरनि लोग – म्वहबथ छा पाँ बुबर टिटवाहरस मंज़ गलि? अमिक्य मूल छा यीत्य डेल्य जि अकि वावु ग्रायि सुत्य यिन नीरिथ। यि दुय तु नफरथ कोत ताम पकि सुत्य। दुशमनी हुंद समरु छु क्या पतोलाकन। इनसान नय इनसानस अकार बकार यियि सु गछि कोत? या बार ख्वदाया, अमि तबॉही निशि बचाव असि।” मोलवी सॉबन त्रॉव व्वशा। ल्वकचारु प्यठुच गामुच जिंदुगी आयस अँछन ब्रोंठ कुन। चेर ताम आयस नु न्यॅदरय।

दोयिमि दूह ति द्राव ठीख पॉर्य। चाटुहाल लोग, शुर्य आयि। दूह बॅरिथ कालचन गॅयि ख्वश तु ख्वशहाल पॉर्य गरन पनुन्यन।

शामन बॉग्य ओस मोलवी सॉब श्वंगनु ब्रोंह सीरतुलनबीहुक मुतालु करान। अमि दूह पोर तॅम्य –हज्जरति महमद सॉब ऑस्य दूह अकि अँकिस कुलिस तल शॉगिथ। तिम ऑस्य तनि तनहा। दपान तपॉर्य द्राव तिहुंद अख दुशमन। तॅम्य वुछ आंहज्जरथ कुनुय ज्ञोन, प्यठु शॉगिथ। गव स्यठाह ख्वश। इबलीस चास मॅरिस। वॅडुन तलवार। नबी करीम छि बे खोफ पॉर्य महॅवि खाब। तिंहदि रवयि शरीफु प्यठु

छु नूर पशपान। दुशमनन ह्यचाव तलवारि कश कडुन; मगर क्वदरथा-
तस गॅयि नरि रूजिथ।

मोलवी सॉबस वोथ यि वाकु परान परान ददरायि ओश।
ज़पनुन यि ओस आँहजरतन हुंदिबे पनाह म्वहबतुक असर। हरगाह
इनसानस दिल साफ आसि, दुनिया बनि नेक तु पाक। तव पतु क्याज़ि
खचि कांह कॉसि। दरअसुल छु इनसानस पनुन दिलुय शॉतुर ति तु
म्यैथुर ति।

चेर गव स्यठा, मगर मोलवी सॉबस आयि नु न्यैदुर। पॉगम्बर
सॉबुनि वाकु सुत्य म्यूल तस राहत। चाँग्यहन वॉरुन छेत, तु शोंग।
वुनि छस न्यैदुर पैनय ज़ि बरस गव सदा मोलवी सॉब रूद वुछान,
अमा पोज्ज स्वरा सदा कोरुन नु कैह। ब्रुंज़ाह गव,— बर पॅट आयि
मुच़रावनु तु चोर ज़ॅन्य चायि अंदर। मोलवी सॉबन प्रजुनॉव्य। ब्रोंठ ब्रोंठ
ओस रहिमु, तस पतु ओस सुब तु जमाल। जु-चोर कदम पतु पाहन
ओस खलिलु। यिम सॉरी ऑस्य मोलवी सॉबन परनॉव्यमुत्य।

हंगतु मंगु गव रहिम रूजिथ। न छु ब्रोंह पकान तु न पथ।
मोलवी सॉबस आव नु ताब तु थोद वैथिथ वोनुन रहिमस, “गोबरा
क्याह छुख स्वरान, पकान क्याज़ि छुख नु ब्रोंह?” रहिमस गव अँदरिम
शाह अंदर तु न्यैबरिम न्यबर। मोलवी सॉब वौथुस, “पख सॉ गोबरा
पख, यि चै करुन छुय कर। बु हरगाह रोट करय ख्वदा मु दियिनम
दोज़खस मंज़ ति जाय। सुबल्या, जमाला, ऊरिहुंद क्याज़ि छिव।
खलिला वुछान क्या छुख। रहिमस कोनु छुख मदथ करान? ” रहिम
तु तसुंद्य सुत्य बॉज गॅयि शशदर हिव्य रूजिथ। जन दिचुख गोटिलन
ज़ंगन तबुर दॉरिथ। रहिम छु स्वरान चाह हय गछिहे तॅथ्य मंज़ वसुहा।
बाकुय छि सोंचस, नबु त्रठ क्याज़ि छे नु प्यवान। तिम छि अँदरी
रहिमस फाश परान। कथ तपालि लॉगिन, कस फरिशतस आयि

अँस्य मारनि। रहिमस गव ज्यादय तगॉर — “कूत कमीनु छुस बु -
दरअसल लानती! ”

मोलवी सॉब वोथ रहिमस कुन, “मे हा छि तिम दूह च्यतस
प्यवान येलि चु मे क्वाछि ओसुख खसान। करिमस तु चै ना ओसुस
जांह ति फरख ज्ञानान। मे कोर पनुन फरज पूर। त्वहि क्या रोववु -
वॅरिव पनुन अर्मान पूर।”

ज्ञून गाशास मंज ओस मोलवी सॉबस बुथ प्रज्ञलान। रहिमस तु
तसुंदान सुत्य बाजन जन गॅयि बदनन लॅकुर। यकदम पैयि तिंहद्यव
अथव मंजु सॉरी हॅथियार वॅसिथ। तिम आयि ओश हारान चारपायि
निश तु छिं बाकु छटान।

मोलवी सॉबन रॅट्च तिम क्वमि तु छुख तसला दिवान।
च्वशवय ऑस्य कलु ब्वन कुन छुनिथ पछतावान।

(कॉशुर तर्जमुः शंभुनाथ भट्ट हलीम)

- - -

लेखकन तु परन वाल्यन अँपील

- १ वाखु खॉतरु सूजिव कॉशिरि ज़बॉन्य, अदबस तु संस्कृति
(सकाफतस) पेठ पनुन्य ताजु लेख, अफसानु, शॉयरी, नव्यन
किताबन हुंद्य तबसरु देवनागरी लिपि मंज।
- २ वाखस मंज तबसरु करनु खॉतरु सूजिव पननि नवि किताबु
या सोजनॉविव तिमन पेठ तबसरु।
- ३ परनवॉल्य सूजिन पनुन्य कुमती राय घ्वस छापनु यियि।

अफसान

वैह

विजय सागर

हैलो.....

क्याह..... ?

यि आँस कथुय यिछृय। तस चेंज ख्वरु तलु म्येंच नीरिथ।
 ब्रूंठिम शाह ब्रोंठ तु पॅतिम शाह पथ। अँछ द्रायस पॅटिथ। ह्युर गोस
 ख्वशिक। नर्यन ज़ंगन द्रास जुव। गुमु श्रान गोस। सारेय सुमु
 फुचस.....

ल्वती त्रोवुन फोन पथर.....अँश्य गंड पॅटिस। यि नय सु
 आफिसस मंज आसिहे सु दियिहे बुथि बुथि। पलव चटिहे। येति
 ओसुस नु शाह कडुनस ति वार। सु गव दम पॅट्य बे जुव प्वतुल ह्युव।
 तु श्रेष्ठोव कुरसी मंज।

सु ओस हाल हालुय दफतरुक ह्यड कुलॉर्क बन्योमुत तु
 अमिस अलग कमरु म्यूलमुत। ल्याहज्ञा ओस दफतराचि व्वसु द्रवसि
 निश हना लोब। खबर क्याह क्याह प्योस याद। किथु वॅन्य परुनोव
 माजि। मोल ओसुस लदाख तरान तरान कमि ताम बालु बुज्य गोमुत।
 नोकरी ति लोग जलदुय। दशि गॅड्य गॅड्य ज्यायस कोरि जोरा। खून
 सृत्य रच्यन। बॅड कूर लॅजिस बंकस मंज मुलॉजिम। तु खांदर वॅर्य
 थ्रुय गॅयि फारिन रुनिस सृत्य। ल्वकचि कोरि कोरुस एम एड तु कथ
 ताम स्कूलस मंज वॅरुन नोकरी। चूंकि कूर आँसुस पॅरमुच लीछमुच
 स्वंदर तु शकील। ओर योर हैतिन रिशतु वातुन्य। यि ति ओस यछान
 जल जल अमि जिमुवॉरी निश फार्यग गछुन। कुचाह टेकिनि रलावि
 लॅडकु वाल्यव....अँकिस जायि अख तु बेयिस जायि ब्याख बहानु

वॅरिथ टेकिन्य वापस वातान। अमा पोज तकदीरस क्याह करव। करमु
लीखायि कोर कार कति ताम प्यठु वॉच्च शेष्य टेकिन्य रलेयि.....

तस प्यव रचि रचि याद। टेकिन्य रलावनु येनिवॉलिस तान्य
किथु कन्य बदलॉव्य लॅडकु वाल्यव रंग..... तस पॅट तुर....
.....असि माहरा छु नु किंही दरकार। छॅलिथ दियतोन वॅलिथ
निमुहोन....

.....मे माहरा छेव यि खून सुत्य रँछुमुच्च ..... दपान छुस..... तोह्य
माहरा मतु बॅर्यतव किंही परवाय..... यि माहरा छि वन्य सॉन्य
कूर..... बस अख कथ माहरा छम वनुन्य जि सालर्यन माहरा गोछ
बतु फोल ठीख पॉठ्य वातुन..... वुछिव माहरा दाहन गामन हुंद्य दाह
दोस दाह दुशमन..... पगाह गोछुस नु बखॉलन.....

..... तोह्य माहरा मतु हेयतव कुहुंय फिकिर.....
..... बस बस.... वन्य माहरा गॅयम फरागथ.... खांदरस आँस्य
मुशकिलन रैथ जोरा..... शूदर जुव प्यव सुबुहॉय गरु वॉतिथ। चाय
च्यथ तु दमा दिथ वोथ शूदर जुव....

..... यि माहरा नु किंही गोबर मोल ओस वनान तस छु आँशिनावव
नाल; दोल कोडमुत जि लॅडकस गॉडुथ खांदर..... असि वॅरुथ
चासुय..... वनान ओसुम..... नफर दाह बाह खसुहाव तु
न्चणि करुहाव ट्योक।

दफतरस मंज़ रोब दाब तु नदहर आँसिथ ति गॅयि चूनी लालस
क्वकुर। सुह सुंद्य पॉठ्य ग्रेजन वोल चूनी लाल गव रुजिथ....

..... किंही नु माहरा छु परवाय.....

नकार करनस ओस न समय न म्वहलथ.....
नफरव त्रुह मरव ख्योव ख्योव टेक्य बतु। तु यि ओस चूनी लालस
गवडु न्युक फ्यार। नेरनु विजि वोथ गोबर मोल ....

बस अज्ज माहरा बड्योव म्योन मान। वुछिव माहरा ज़मानु मा
रुद यिमय विजु छे इनसानस कति कोर वातुनावान। आँखुर बेयि बेयि
छु ना आसान बाजर नेरुन।

यि ओस ग्वडु दॅसलाबु। तु खांदु पतु किथु थाँव पतु चूनी
लालन गोबरु मॉल्य सुंज नस बहाल ति ओस सुय जानान।

मगर अज्ज आँसुस तापु मंजु त्रठ घ्येमुच। गोबरु मॉल्य आँसुस
कोरि हुंदि खुलाह नामुच नोट्स रजस्ट्री वैगरि गरु सूज मुच। तु चूनी
लालस खांदारिनि हुंद फोन वॉतिथ कमर फुटमुत तु वॉनिजि वैह
प्योमुत।

चूनी लाल रोजिहे अथ खाबस मंज खबर कुतिस कालस यि
नय च़ोरि बजि दफतरुक चपराँस्य तस ज़ीर दिथ थोद तुलिहे

....जिनाब च़ोर बजेयि....

....क्याह.

--

वाखस मंज कैह नॅव्य कालम

१. अँस्य करव जलदुय कॉशिरेन नामावार अँदीबन, दॉनिशवरन
तु वैदवानन हुंद्यन अदबी सफरन हुंद सिलसिलु वाखस मंज
छापुन शरू।
२. बचन हुंज दिलचस्पी नज़रि तल थाँविथ करव अँस्य शुर्य
अदबुच सामग्री शॉमिल।
३. अदबी मोजूहन पैठ करव म्वखसर चर्चा या रपट पेश।

शाँयरी

ग़ज़ल

बाल कृष्ण सन्यासी

क्या ह्यका बु ति गावि हुंद्य पॉऱ्य गासु ख्यथ द्वदु खार दिथ
 गाह व्यगाह छ्वकुव्य छ्वकन मरहम वॅरिथ बुलगार दिथ ।
 येम्य ति अज्ज ताम ल्यूख पोर तॅम्य तॅम्य बु थोवनस बे खबर
 क्या ह्यका लीखिथ पैरिथ रुच शेछ छपिथ अकबार दिथ ।
 यारुबलुवुय कोचि गलिवुय बोयि खहव मंजु द्राव रोव
 क्या ह्यका पनुन्यन तु परद्यान रोवमुत एतिबार दिथ ।
 पाफ येम्य कोर शाफ तॅम्य रोट स्वर्फु ट्वपि प्रारान छु सुय
 क्या मे मंज तपुर्योश जिंदय छा तस ह्यका शाहमार दिथ ।
 द्वदु वनव मंजु द्रास लम्बुख आस वसु हॉ आबशार
 क्या ह्यका बुति बाग सगुविथ क्या ह्यका सबजार दिथ ।
 बागु बबरे जागि रुजिथ फरि तु करि यिज्हारि लोल
 क्या ह्यका गुलिमेठि कनि बु ति तस कंड्यन हुंद हार दिथ ।
 वॅल्य तु ज़ेर्य म्याँनी ग़ज़ल गाँमुत्य, वटुस्य रिंदानु दिल
 क्या ह्यका ज्यव दिथ बु गजलन मयकदन मय खार दिथ ।
 क्या ह्यका सन्यास्य नज़रव महजबीनस बुथ बुछिथ
 क्या ह्यका सुमरन वॅरिथ तॅम्य सुंज स्व ह्योकिमा तार दिथ ।

मागु मासुक सिरियि ग्रुहन

बाल कृष्ण सन्यासी

अलु गॅऱ्य मलु गॅऱ्य कुस तुलि कवु तुलि
 येलि नु कोरुय कैह हख क्रख कथ प्यठ

तनु गव मुदुथाह येनु मे वन्योमय
 वलु पख चेनव दक दक दुब दुब
 दिलुक्यन खानन मंज़ रथ वटि यियि
 हज़ हावस नेरन अर्मानन
 ठानु वथन बानन न्यामचु यिम
 बुठनुय प्यठ सालरनुय शामन
 लथ दिथ नेरन त्रटु तूफानन
 शानु ति वगनन पानु हुबाबन
 ज़ूनी त्राव व्वं मंदुछुन वंदुछुन
 त्राव वनुन वन्य हुम छिम यिम छिम
 शीतल वावस सीचल तच्चराह
 गोछ आसुन नखु करु हन मच्चराह
 लोलुच कल ह्यथ बेयि वलु वलु ह्यथ
 जुचु स्वनु सुंजु रवपु तनि मैत्य करुहन
 कल छम द्रामुच चॉन्य मे छल कोर
 कम कतिनस छिय कुस छुय वुछनस
 मे वैर अनिगटु ज़गतस दूहली
 पख ब्रोंह कुन सिरियस ज़ून मॉली
 वुछ तु व्वं छवपु गैयि लूख गरन मंज
 छग जन लैजमुच जानावारन
 चरि हारि चामचु वैल्य वैल्य आल्यन
 तापु कुलाह छुस बून्य शिहिज छख
 वुशनेरस छख मागुच माहरेन्य
 बुठ बुठ मिलविथ, न्यतरव कथु करि
 अँदरोवुथ वन्य म्योन मोदुर श्रेह

○

चोल चेति मेति चोल क्रेशुन वेशुन
 बुत शीनुमाँन्य चु तापुन्य पॅत्य छुख
 व्यगलॉवथस ज़ून सिरियि मे ह्योत छुख
 बोम्बरु चुहुन गोम ही तनितोत छुख
 स्वंज़ालि रंगन मंज़ रंगु नॉवथस ज़ून
 सिरियि सिरन छुहम सरपोश
 शाह खसु वस तेज़ेयि तु ब्वाछि च़ंज
 गुमु सैर्य गयि वैथ्य मदु रेह आब

○

माहताब आफताब यारुबॅल्य खॅत्य
 पांकुचि तनि द्रायि बालव पॅत्य पॅत्य
 शुहुन तु गटु ज़ोल, शोख रजन खोत
 ब्वाछि होमुराँव्य तु अदु कोर श्रान

जु ग़ज़लु

सुनीता रैना पंडित

१

तुलु त्राव शबस लैंज रोव सहर
 म्वाछि मूरनलैंज व्यतुरोव कैहर।
 वनु वोथ जन चूरतु आंगन चाव
 खूंखार अँछन मंज़ नारु अँहर।
 यछि मॉर्य तु पछि कोर दोख, हना
 व्लुसॉविथ कूरुन दिल अकसर।
 मे छि अज़ ति वछस मंज़ दॉद्य वुहान
 मे छु सनम्वख जन फूकान अँछदर।

हुमि शहरु छे गॉमुच़ रॉस्य वफा
 येमि शहरु लैजिम वनु वॉस्य म्वहर।
 क्युथ आर जमानस वार वुछिथ
 डुबुडास कॅरुन बॅस्ती अरुवर।
 यिनु रोटु गछनहिरि ग्वगलिस प्यठ
 यिनु खोफु मरन फलवॉय अछर।

२

रोवमुत जन लाडि गोमुत यि ति छा हर
 अँछ वॅटिथ हॉरिथ यि लापरवा शहर।
 श्रेह नु चेशमन जिंदगी रुसवा गॉमुच़
 मीलु पचिनुय लीख्यतव हा हा शहर।
 तैलि छु अज्ञ कॉयिम ज़ि म्वछि मंज़ प्रान ह्यथ
 वुनि ति छु नु पय डेंशि बैयि क्या-क्या शहर।
 दादि अँदरिमि ज़ैवि छु टैछिरुक युथ असर
 यी दॅपिथ पग्हुय मे प्रज्ञुनाव्या शहर।
 तिल, सडकन मिल, वादस छ़वपु छ़वपय
 यूत गुदरुन वन तु नतु बाव्या शहर।
 नाव ह्यथ म्योनुय सवालन ज़ीर दिथ
 प्रानि जन कांह कथ मै दूहराव्या शहर।

ग़ज़ल

महमद अयूब बेताब

छिय म्वखतु बदल वरतावन ओश
 बुछ ज़ॉलिम क्या म्वलुनावन ओश।
     पां कतरा बे कस बे बस, पोज़
     फवलॉद्य जिगर कुमुलावन ओश।
 येलि दिल क्वह बासन वछि थरि प्यठ
 अमि सातु फकत लोच़, रावन ओश।
     अख हॉसिल लाव्यन खाबन हुंद
     यछि चशमन मंज़ ललुनावुन ओश।
 अज रातस ज्यादय तारख फुट्य
 वैंज म्याने कांह कांह त्रावन ओश।
     अँछ गाश बु वंदु हय छ़्वपु करतम
     मरु मांह छुम दिल कतरावन ओश।
 चु ति वादु करुम अज़ वातख योत
 बु ति ग्वडुनिचि लटि असुनावन ओश।
     तोत शारा बूजिथ श्यहलथ लैब
     बेताब छु अज़ गजलावन ओश।

कथु करनावुन कॉशिर्य पॉठ्य

प्रेम नाथ शाद

लालु फोल म्योनुय ख्वनि ललुनावुन
 कथु करनावुन कॉशिर्य पॉठ्य।

खानुमोल सुलवुन मंजलिस त्रावुन
 कथु करनावुन कॉशिर्य पॉर्च्य ।
 वतनि गुरिस सृत्य वदनि थावुन
 कदमस कदमस बरतस लोल ।
 ल्वति ल्वति दकु दिसब्रोंह पकुनावुन
 कथु करनावुन कॉशिर्य पॉर्च्य ।
 सुलि सुलि व्वथनुक आदथ थावुन
 श्रानुक द्यानुकद्युन छुस बाशा ।
 असुवुनि बुथि गछि ख्यावुन चावुन
 कथु करनावुन कॉशिर्य पॉर्च्य ।
 ल्वकटिस सृत्य गछि ल्वकटुय लागुन
 वखतस सृत्य करनावुन ज्ञान ।
 गिंदनस गिंदनस मंज हेछिनावुन
 कथु करनावुन कॉशिर्य पॉर्च्य ।
 हलबल वरजिश खेल तमाशा
 सेहत सफॉयी पलव घशाक ।
 अथु तुलनावुन ख्वर डेखरावुन
 कथु करनावुन कॉशिर्य पॉर्च्य ।
 कुनि गुंगुरावुन्य सुबहन शामन
 कॉशिरि लयि मंज कॉशिर्य बॉथ ।
 शोद साफ सेहल ज्वन पलि पावुन
 कथु करनावुन कॉशिर्य पॉर्च्य ।

ग़ज़ल

प्रेम नाथ शाद

बुछिथ आकाश न्यूथस रावुरोवुथ
 खॅटिथ ऑखुर थवख कोताह पनुन बुथ ।
 खोलूसस ग्वड बोरुनरॅछरुन रेवायथ
 खता ज्ञोनुथ सज्ञा संगीन कोंछुथ ।
 वॅकुर वॉजिथ बर्ससस एतिबारस
 शरापॅच्च खश कोरुथ अफसूस प्रोवुथ ।
 सुली शबनम छल्यम बुथ कल ग्वलाबस
 नेसंगाह तेज़ुकुय अनहार दोरुथ ।
 हवा दव होल वुहाँनी डोल वॅतीरय
 ज़बर अज़ वोन पगाह बास्यव खबर क्युथ ।
 बितुर बदनाम कोरथन बॅल्य फोरुय ब्रम
 अतुर गौय ग्रटु कोडुथ तय परिनि छोनुथ ।
 असुल वरताव मॅज़िल गुमरहस शाद
 वसुल वॉफिर छु हरगाह वादु पोलुथ ।

चुपॅद्य

मोहिनी कौल

प्यव बा मालि अँदरिमिस दानस
 वारु वारु प्रजुली त्यंगलन रेह
 तिथिय तचुरय ग्रख यियी बानस
 अनुबव सपदी रेहु हुंजि तोह ।

વછુવ અંછવ ત્રેશના બડી
 બંદ અંછવ લાલ છડી
 પતય વંદી પેયી શેહજાર
 અંતી જાનખગવ ક્યા કરાર |

સાદાન રોજ બા હેછખ સબખ
 અદય સગવખ લોલુક્ય કુલ્ય
 ફુલયાહ લગી પતય દપખ
 મનુ ગ્વરુસુય બો રટુહ્ય ગુલ્ય |

ઓરય યિ લીખિથ આસી કર્મસ
 તી છુય લલુવુન હલમસ ક્યથ
 યેતિ કર ક્રય રુચ્ચપ્વન્ય દિ દર્મસ
 ગ્રજુવુન્ય વ્યથ યિયી મ્વહરય હ્યથ |

વસ બા માલિ મંજ સ્યંદે
 વંદે પ્રાણિથુય માર બા છાલ
 સુય ખસિ કેહ હ્યથ યુસ અથ મંદે
 અથે યિનસ મ્વલુલ્ય લાલ |

આચાર વ્યાચાર કર બા માલિ
 તોલસ તોલ બા ચુય પૂર
 રટખ હબા તેલી ડાલિ
 ટોઠી દય તુ ફ્વલી નૂર |

ગ્વરન વોનુમ મનિ તી રોટુમ
 વનિ મે આમય અદય દીવ
 કેંછાહ પતય ન્યબર છોટુમ
 વોટુમ મ્વખતુ વેરમસ સીવ |

ગ્વર દયાયે લબિ મય મ્વહરય
 દોરુય ત્રોંવુમ ગ્વરુસુય પથ

ख्वनि मंज लालाह ह्यथ आम ओरय
होरस किथु तस वंदुहस रथ ।

अंदर अचँख लबख सोरुय
न्यैबुरय छुय ना छारुन केह
येमी मालि सुय हबा गोरुय
तॅम्य सुय अदु दय यारी केह ।

नज़ुम

कुमार अशोक सराफ गायल

येलि बु परान ओसुस अवलस
चाटुहालुक शोर ओस ग्रेजि आसान
शुर्य आँस्य शूबान
हिश वरदी लॉगिथ जन तु ताहदार
पोशि डूर्य
चाटु हाल अचन विजि ओस
जन तु जाफ आसान कदमन
मगर
चाटु हाल छुटटी विजि ओस जोश आसान
जन तु प्रशर कुकरस बंद स्टीम
हुपॉर्य व्वठा यपॉर्य व्वठा
तु वाचेयि गरु
यिथिस सॉदुरवार तु श्रूचिस आलमस मंज़
ओस मै खाब वुछमुत
सबुज़ बाग वुछमुत

बागन बहार तु फंवार वुछमुत
 पोशन खुमार वुछमुत
 वख रुद दवाँ पकान
 बु ति आस कति कोर छऱ्वकान पकान
 वुहान, हैछान, सनानतु वनान पकान
 मगर
 सु श्रूच ल्वकचार तु व्यवहार
 न छुस कनव बोजान
 पजि लोलुक औंद पोक
 न त्युथ फिजाह न त्युथ
 गुजाह
 अमि हालु क्युथ
 न छुस चेशमव वुछान
 आसि पगाह।

वॅज्य दुबुराय पृथ्वी नाथ मधुप

यनु थनु प्योस
 तनु वोतुम चवान-
 रातस -दूहस
 नटचव- नार्यव
 ग्रठ-ग्रठ करान।
 अकी लटि चोन
 वोलुन मा हिरि
 येलि नील्योव

व्याख ताव हुर्योस ।
 मे रगन-रगन मंज़
 सॉर करान
 रुमन-रुमन मंज़
 तेलान
 कैह मा हुर्तोम ॥
 ज्ञानु मा-
 यख-वाँ गॅँड्य
 ओम तु ज्ञामुत द्वदु श्रान
 माछ हट्यन हुंद कस्यट गेवुन
 रंग-रंग पोशि वरशुन—- . ।
 मोलुम मा सूर
 तु गोस दूर
 कच्चु तेंतॉल्य किस-
 शिन्याहस मंज़ बेहनि ।
 मलु हा
 चलु हा
 तु—-
 कांह वजह ओस ।
 शोकु लॉगिन
 कैह सरफ
 मे—-
 लछि बद्यव वोलमुत नाल.... ।
 गाहे दिवान-
 साज्जन हुंज्जन तालब प्यठ
 नच्चन डालु

मे कदम कडुन ति कूठ
तु—
दुबराय ताम वँज्य.... ॥

हना सन

पृथ्वी नाथ कौल सायिल

मनु सन हना सोंचि त्रायन सन
स्यजुरस छेय पज़रुच मिलुवन
रुतिस रुती छिया बॉग्य आसन
मनु सन चु ति सोंचि त्रायन सन।

श्वजुरस नु वोलुत रुचुरस नु वुरुन
एहसास हय छुयहालातन सन
अहवालन थव सॉ मनु की फन
मनु सन चु ति सोंचि त्रायन सन।

अज़ हवा नु शोद, अज़ नवाह नु शोद
इनसोंनी कदरन.ज़न ततु ग्रोद
ओद पोख छु ना लोगमुत बारु वन
मनु सन चु ति सोंचि सोदरस सन।

ह्यस थव व्वन्य बदलवन्यन नेहजन
कांह छु नु कॉसी सुत्य रलन
टख दि तु दुयि बेयि अन्यायन छ़यन
मनु सन चु ति सोंचि त्रायन सन।

कांह कॉसी मा येति प्रारन पचन
द्वलु द्वलु लॅजमुच.छय गरज़ु अन्यन
किथु लसव बसव छु नु कांह सोंचन

मनु सन चु ति सोंचि त्रायन सन ।
 अँस्य सॉरी मूलु तलु कुन्य इनसान
 हे इनसानन छा ब्यन आसन
 अँस्य अख अँक्यसुय आयिरुत कांछन
 मनु सन चु ति सोंचि त्रायन सन ।
 अँस्त हिशरुक्य कुनिरुक्य दावादार
 असि ल्वलि ललुनोवमुत छुय मिलचार
 बॉय बंदुतिस गवडुहन बॅर दूह घन
 मनु सन चु ति सोंचि त्रायन सन ।
 मेचि सानी छ्य अमर्यतु ओँडरन
 येति कॉसी छु नु बद कांह ति यछन
 युथ पानस क्युत त्युथ सारिनुय मंगन
 मनु सन चु ति सोंचि त्रायन सन ।
 अँस्य शॉती बोछ्य बस शॉती मंगन
 छिय हॉकिम तु ‘सॉयिल’ ‘बजॉयी यछन
 बेयि पापर जॉयी आय कांछन
 मनु सन चु ति सोंचि त्रायन सन ।

लीला

स्वदामा चरिथ

परमानंद

स्वदामुन्य त्रुय वनान तस स्वदामस तय, गछतो अज्ज वनतु बगवानस ।
 म्यतरु बाव छुय चै सुत्य क्रशणस तय बोज्जि ना करि हे व्यपदा दूर ।
 असि छा लज्जा तस ति मंगनस तय गछतो अस्तु वनतु बगवानस ॥
 न्यथु नॅच्य शुर्य छिम वनु बो कस तय, न्यर्धन नाव असि त्राव्या ज़ांह ।
 दृख वुछ्य वुछ्य छिम छव्हख बदनस तय, गछतो अज्ज वनतु बगवानस ।

तोरु तम्य दोपनस ॲस्य येंच पस तय, प्रज्ञनावि तस कति बोय बंद यार।
 योत गछि तति तस दकु लगनस तय, गछतो अज्ज वनतु बगवानस।
 लेजि मंज कनि नॉट्य लॉगिम पाकस तय, ति वुष्ठिथ शुर्य क्या गछन ख्वश।
 घद दियि बतु तय न्यैदुर पेयि मस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।
 छरि अथु किथु पॉर्ट्य बुथ हावु तस तय, यि वैनिथ स्वदामन ओश दारि होर।
 छुम क्या ती दिमु तस म्यैतरस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।
 लेजि मंज कोम म्वठ तमि हॉवनस तय दोपु नस स्वदामन गंडु कथ बो।
 यथ जंदस छे नु कुनि वथ गंडुनस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।।
 दारिकायि वॉतिथ प्यव सोचस तय, शेष म्पॉन्य कुस नितयि राज्ञ दरबार।
 मंदुछान ओसुय वति पकुनस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।
 दारिकायि वॉतिथ लोग व्यचारस तय, कवु आस कोत आस छुम गछुन कोत ?
 यारस छुम गछुन सीर बावुनसतय। गछतो अस्तु वनतु बगवानस।
 डेडि प्यठ वॉतिथ लोग अरसर करनस तय, कस वनु कुस बोजि अँदुरिम कथ।
 मंदुछान स्वदामा नोन वनुनस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।
 पतु ब्रोंह अँद्य पॅक्य लोग वुष्ठिनस तय, जॉन्य कार आॅसिथ बनान अनज्ञान।
 चूरि चूरि चनु फॅल्य म्वठ खेयिनस तयगछतो अस्तु वनतु बगवानस।।
 चर्चान डीड्यवॉन्य आसी तसतय, क्या सना ब्रह्मुन छांडान व्याह।
 ऑर्चर किन्य तिम प्रछुनि लॅग्य तस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।।
 ब्रह्मनु कति आख यथ तरफस तय, बासान छुख पॅक्य पॅक्य थोकमुत।
 चारु क्या छुय कर्म फल बूगुनस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।।
 स्वदाम लाचार सत वनुनस तय, फीरिथ वोनुनस छुस स्वदामा।
 दर्शनस आमुत छुस म्यैतरस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।।
 म्यतरस म्पॉनिस श्री क्रशणस तय, वॅन्य तोस आमुत छुय बालु यार।
 डीड्य वॉन्य बूजिथ असुनि लॅग्य तस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।।
 कसू दर्दिलस कस म्यैतरस तय, मति गरि द्रामुत छुख अनज्ञान।
 वुनि छय सुल गॅर गरु वातुनस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।।
 यि बूजिथ स्वदामा प्यव होशस तय, मनु तारि लोयुन क्रशणस नाद।
 क्रष्णस आसन लोग हिलुनस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।।
 चोरि पावि व्हठ लॉय येंच गॅयि मस तय, पतु द्रायि लारान अष्ट स्येदी।
 डेडि प्यठ यारस मीठ्य दिनस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस।।

ખ્વનિ મંજ લલુવુન લોલ બૌરનસ તય, વાતુનોવુન મંજ દેવાન ખાન |
 પાઁતામ્બર સૃત્ય મલ છોલનસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 બગવાન યેંચ ગોમુત હર્શસ તય, વનુનિ લોગ રંનિયન છુમ યિ બાલુ યાર |
 રંનિયવ યિ બુજિથ થદિ ઓસુહસ તય ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ |||
 બગવાન પ્રછુનિ લોગ તસ યારસ તય, શુર્ય બોંચ વનતમ છા વારય |
 જાનાન ઓસ પાનુ લોગુન બેદ્યસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 સ્વદામા છુસ વનાન આંસિથ મસ તય, ક્યાહ વનય અનુ ગ્રેહ છુમ ચોનુય |
 જુવ જાન વંદુહય સંતોશસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 બાલ પઉનુક રોહ ઓસ ક્રણસ તય ખ્વર પાનુ છેલિનસ ગંગ જલ સૃત્ય |
 રુખમન આંસુસ પોન્ય ત્રાવનસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 સ્વનુ સુંદ આસન શૂરુન યારસ તય અનમૂલ વસ્તુર પાનુ વેલિનસ |
 જન ઓસ પોરાન માહરાજસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 ક્રશણન પ્રછુગોર યેંચ વેર નસ તય, દોપ, નસ પ્રસાદ ક્યા ઓનુથમ |
 યિ બુજિથ સ્વદામા ગવ મૂહસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 દબુ દબ વેરિથુય કોમ કોડુનસ તય | જલ જલ બ્વાછિ બ્વાછિ કોરુનસ ગ્રાસ |
 રુખમનિ કેંહ પેલ્ય થપિ નિયિ નસ તયગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 બાવુચ કોમ મ્વઠ નિશિ આંસ તસ તય, ત્રિબવન રાજ હા તોમ્ય લોબનય |
 ખ્વશ ગવ બગવાન અથ વ્યચારસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 કેંહ દ્વહ તતિ સ્રાજિથ સ્વદામસ તય, ગરુ બાર શુર્ય બોંચ યાદ પેયિ તસ |
 આંગ્યન્યા હ્યેંચુનસ ગરુ ગછુનસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 ચિન્તા પનુન્ય વનિ હે કસતય, શારદા સ્યાંન્ય આસિ આશિ પ્રારાન |
 વનિ ક્યાહ ડીશિથ મે મંગુનસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 દારિકાયિ વાતુનસ તસ સ્વદામસ તય, રેતુ બેદ્ય બાસેસ વેંચ તામ દ્વહ |
 ખેનુ મંજ વોતુય સુય ગામસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 આશચર્સ ગવ મંજ ગામસ તય, નજિ જાયિ ડ્યુંઠુન મહલખાના |
 બુથિ બુથિ લોગ દિનિ મંજ ખ્યૂબસ તય ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 શરૂર્ય બોંચ કોત ગેંયમ પ્રછુ બો કસ તય, વનુહા કસ તોંય પ્રછુ હા કસ |
 આંદીન પ્રથ કથિ છુસ સમયસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||
 મહલખાનુ મંજ ચંજુ દાયિ દ્રાયસ તય, વોનુહસ માહરાજ પ્રારાન છિય |
 રંની સાંન્ય આરથી કરનસ તય, ગછ્ઠો અસ્તુ વનતુ બગવાનસ ||

दोपनख कद्या कॉम बेछिवनिस तय, रानियन सुत्य आसान छे ।
 क्याजि छिव डालान मे गॅरीबस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस ॥
 शारदा यि बूजिथ पानु द्रायस तय, वनुनि लैंज स्वॉमियस ऑर्चर सान ।
 महल खान तुंहदुय शारदा छस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस ॥
 यि वनान शुर्य तस वुछिनि द्रायस तय, लमु लमु कॅर, हस गरु चोनुख ।
 वैभव डींशिथ मन डोल तस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस ॥
 वनुनि लोग शारदायि गव कूपस तय, रोबुय कोत पनुन संतोशि बाव ।
 कमि मायायि बैयि गीर कॅरनख तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस ॥
 शारदा यि बूजिथ यैंच गयि मस तय, लोलु सान लोयुन क्रज्जस नाद ।
 यि बूजिथ युन प्यव गूपालस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस ॥
 स्वदामा ओसुय मंज शापस तय, बावनायि सुत्यन प्रॉवुन गथ ।
 स्वय गथ दितु कश्मीर मंडलस तय, गछतो अस्तु वनतु बगवानस ॥

सूफी शायरी

(शमस फकीर ओस चिन्य क्राल महल रोज़ान। तिमन ओस नाव मुहमद सिदिक भट(शोख ?)। तिहुंद ज्यनु तॉरीख छु 1843 ई०। दॅह बाह वहुर्य आयि शाल बॉफी हुंदिस अँकिस कारबारस मंज त्रावनु। तति सपदुख न्यामु सॉबस सुत्य तॉलुक। तिमव वातनाँव्य पनुनिस म्वर्शिद(गोर्ल)करपॅल्य महलु किस स्वष्ठ क्रालस निश। शमस फकीर रुद्य अमि अलावु वैशीरि मंज ति तु न्यबर ति सूफी हज़रातन निश सलूकुच तॉलीम हॉसिल करान। 25 वुहर्य ऑस्य येलि तिम अप्रतसरु किस कस ताम कलंदरस निश बाहन वैरियन रुद्य। अति लोब तिमव पनुनि दिलुक मुराद। अमृतसरु वापस यिथ कोरुख इसलामाबादु (अनंतनाग) अकिस पश्मीन फरोश अज्जीज भटु सदिंजि कोरि ऑशस सुत्य निकाह। अँहदि डंबि जायख जु नेचिव्य तु जु कोरि। केंचि कॉल्य सुपुद्य यिम शैन र्यतन गरु निशि (ग्वफि मंज रुद्य)। तु रोजन जाय वैरुख बडगॉमिस मंज क्रशपोरि मुकरर। सन 1904 ई० मंज सुपुद्य

तिम अकुहॉठु वुहर्य सोंतु कालु वफात - सूफी शाँयिरी,
जिल्दळ, तरतीब, मुहमद अमीन कॉमिल)

कलाम

शमस फकीर

रावनस मंज़ रावुन रोवुम, रावनस केंह नय सवॉलीये।
शास्त्र र पोलुम शास्त्र गोलुम वॉहवचि स्वन गोम सवॉलिये॥
जनव नीरिथ आसय फीरिथ, वनुहय दितिथम कनु डॉलिये।
अहवाल पनुनुय करुहय हाँली तोरु हय आस बॉल्य खॉलिये॥
गुन्यान, अग्न्यान कपठ त्रॉविथ यि पठ वोनुम गाटॉलिये।
व्यचार, व्यचार कोर मे रुजिथ मुश्ताक गोस दशाँनिये॥
हमसू सूहम प्रान ज्ञान थॉविथ शे वन गोम शोशकॉलिये।
रुहन मीनिथ अम्रेथ ज़ीनिथ प्रगाश वुछुम गाशॉलिये॥
सिर्यि तु चॅदरम वॉनी तु पॉनी ज्ञाथ गोम प्रखटॉलिये।
च्यत न्यतु सुत्यन शुन्यस ढोरुम आकाश गोमय नॉलिये॥
शरीर त्रोवुम न्यर्मल छोवुम प्रोवुम ब्रहमन कॉलिये।
कर्मु सुत्यन धर्मस प्यूरुस सत ग्वरु सुंज ह्यथ चॉलिये॥
सोपुन, ज्ञाप्रथ, तुरिया, स्वशत जगतस प्यूरुस इकबॉलिये।
यछा पछा बोल बा पूजायि ज़लदॉन्य दिच्रमस लवॉलिये॥
लॅग्नन खॉसिथ ओगुन छ्यवुरुम व्यूग ह्यथ गोम पातॉलिये।
रवस सुत्यन शिवस म्यूलुस आनंद गोम सेतॉलिये॥
ओम शोमरॉविथ शमस फकीर प्रॉविथ ज़ीव हय कोरुम कीवॉलिये।
असत ज़ालिथ सतसंग पॉलिथ राज़ु होंजु सुंजु म्वखतु मॉलिये॥

કેહ શાર

શમસ ફકીર

નય મૂમિન નય કુફારો
 નય જ્ઞાચ્ચ કુનિ નય દીદારો ।
 દિલુ ઈમાન ન્યૂમ યકબારો
 તનુ ચે સૃત્ય ગોમ મિલચારો ॥

નસીહત વેરિજિ નો નસલિ શેતાનસ
 તલુ કનિ જ્ઞાન્યજ્યન આસિ મા ખામ ।
 મોર્યફત વ્યાહ કરિ નાપાખ બાનસ
 તસ નાદાનસ કર ચલિ છાય ॥

છલુ ગયિ લલુ મેંચ શુરા યાર શ્રાનસ
 હલુ તમિ કોર જગિ તારુ તારુનસ ।
 કલુ તમિ ચોટુનય નફસિ શેતાનસ
 જાન મિલુનાવ ભગવાનસ સૃત્ય ॥

વાખ ગોછ. ગરુ ગરુ વાતુન

દેવનાગરી લિપિ મંજ છુ કોંશુર પરુન સેંહલ । કોંશુર પરનુ ખોતર છે
 દિલચસ્પી બડાવુન્ય તુ બરકરાર થાવુન્ય જરૂરી । અમિ ખોતર હોકિ
 વાખ અખ અંહમ વસીલુ બંનિથ । યિ ગોછ સારિનુય ગરન મંજ વાતુન ।
 કોંશિર જબાન છે સોંન્ય પ્રજનથ, અસિ છે યિ કુનિ તિ સૂરતસ મંજ
 કોંયિમ થવુન્ય ।

વાખુ ખોતર સૂજિવ તુ સોજનોવિવ ચંદુ । વાખ-પરિવારસ દિયિવ
 વુસજાર ।

તબસુર

**બુ છ્યસ કેંશીર અફસાનુ નિગાર રૂપ કૃષા ભટ, મીડિયા
પલિકેશન્સ, દિલ્હી ૨૦૦૮ સપ્ટેમ્બર ૩૦૦ રૂપયિ।**

ડૉ. રૂપ કૃષા ભટ છી કોશિર જ્બાંન્ય હુંદ્ય અખ નામવર મોહિરિ લિસાનિયાત, લિખોર્ય, અંદીબ, તરજમુકાર તુ મ્વહકિક। કોશિર અલાવુ છી તિમ અંગરીજી, ઉર્દૂ તુ હિંદીયસ મંજ તિ લેખાન। યિમવ છે અજ તામ ૨૨ કિતાબુ તુ દરજન વાદુ તહકીકી મકાલુ લીખ્ય મુત્ય। યિમવ છુ હિંદોસ્તાનચન મુખતલિફ જ્બાંન્યન મંજ અફસાનન હુંદ કોશુર તરજમુ વેરિથ તિમન હ્યોદોસ્તાંન્યઅફસાનુ નાવુચ કિતોબી સૂરથ દિચ્યમુચુ। અમિ કિતાબિ બાપથ છુ યિમન સાહિત્ય અકાદમી એવાર્ડ તિ સ્થૂલમુત। ભટ સોંબ છી બુનિયાંદી તોર મોહિરિ લિસાનિયાત તુ યિમ છી અકસર કોશિર જ્બાંન્ય હુંદ્યન લિસાનિયાંતી ગોશન વ્યછુનાવાન રૂદ્યમુત્ય। યિમવ છે લિસાનિયાતસ પ્યઠ મુબની કિતાબવ અલાવુ ગૌર કોશીર્યન કોશુર હ્યાછનાવનુ બાપથ કેહ દરસી કિતાબુ તિ તયાર કરિમચુ।

1990 પ્યઠુ કેંશીર મંજ જોરી વલહેરિશિ કિન્ય પેયિ આમ કોશીર્યન અદુ તિમ વેંશીરિ મંજુય રોજાન છી યા અજ કલ મુલકુક્યન મુખતલિફ અલાકન મંજ જલાવતની હુંજ જિંદગી ગુજારાન છી રંગ રંગ મુસીબથ તુ સિતમ વ્યતરાવન્ય। કોશિર્યન હંદિસ અથ બનનસ તુ ગુદરનસ જ્યવ દિનુ બાપથ ચોર ડાકટર સોંબન અફસાનુ સિનફ તુ યિથુ પોઠ્ય લેંજ યિમન અફસાનુ લેખનસ કુન જીર। યિંહુંજ ‘હરદુ વાવ’ નાવુચ ગવડુનિચ અફસાનુ સોંબરન આયિ સન 2001 હસ મંજ બાજર યોલિ જન જેરિ બહસ અફસાનુ સોંબરન (બુ છ્યસ કેંશીર) સનુ ૨૦૦૮ હસ ઓઠસ મંજ મનજારિ આમ આયિ।

यथ अफसानु सॉबरनि मंज छि कुल बिल पंदाह अफसानु। चिनांचि अदब छु समाजुक अकुस आसान तु किताबि मंज शॉमिल अकसर अफसानु छि तिमन करूऱ्यन हालातन हुंज अकाँसी करान यिहुंद मुकाबलु कुलहुम कॉशिर्यन अकि नतु बोयि रँग्य करून छु प्यवान। किताबि हुंद सरवरक छुवादी मंज मज्जलूमन हुंजि बे बसी हुंद बास दिवान। अफसानन हुंद्य किरदार छि वेद्य तु तिहुंज अमल छे वरगु पॉठ्य स्व तलख हकीकथ बयान करान येम्य कॉशिर्य आवुर्य मुत्य छि। मसलन एनकांवटर। अफसानस मंज छि हालाथ ल्वकचारु व्यन दुन जॉनी यारन रशीदस तु राहुलस ज़ु मुतज्जाद वतु यखतियार करुनावान तु दुशवुन्य हुंद अंजाम छु दरुदनाख आसान। यिथु पॉठ्य छि यिम अफसानु अकि तरफु सानि अँजिचि कॉशिरि माशरुच अकाँसी करान तु दोयिमि तरफु यिमन बद हालातन बापथ जिमुदार अनसरन हुंदि बुथि प्यठु वुरुन तुलिथ त्युहुंद सोरुय ओल वांगुन नोन कडान।

अफसानन मंज छे आम दूह द्यनचि जिंदगी मंज इसतिमाल करनु यिनु वाजेन्य ज्जबान वरतावनु आमुच। अफसानन हुंद तसलसुल छु परन वॉलिस पानस सुत्य डुहिथ निवान तु परनवोल छु अँक्यसुय निशस्त्तस मंज पूर अफसानु परनु खॉत्रु मजबूर सपदान। युस अफसानन हुंद अख खास ग्वन छु।

बकोलि हरि कृष्ण कौल रूप कृष्ण भट छु कांह खुर्य लद सटरकचर खडा करनु वरॉय दिलस तु देमागस सनन वॉल्य अफसानु लीखिथ कॉशिरि अफसानुच स्व नॅहज बडु दिलेरी सान रद करान। यथ मंज अवंत गाड (avant gard) किस नावस प्यठ करनु आमुच तगन गरी यॉच नजारि गछान छे।

मे छे व्यमेद (ब्रु छ्यस वैश्वीर अफसानु सॉबरन त्रावि परन वाल्यन हुंदिस दिलस प्यठ सोन असर।

जवाहर लाल रैना

तबस्सुर

श्री राम कृष्ण कथा अमर्यथ तरजमुकार चमनलाल सपुर,
श्री राम कृष्णआश्रम, २००३.

श्री राम कृष्ण कथा अमर्यथ छु ग्यानुक भंडार युस खगु पुरुश श्री राम कृष्ण परमहंस जीयन पनुन्यन बैंखत्यन दूहदिश तु सादु जबॉन्य मंज व्यछनय वैरिथ बोवमुत छु। जिंदगी हुंद्यन खुर्यलद जॉविजारन हुंज ब्रेयि लद फुटजि स्यद्यन तु श्वद्यन शब्दन मंज मुच्चरिथ तु वाश वैडिथ थाविमचु। जन तु मोल व्वलसनस यिथ ग्यानु आगरन हुंजन वतन हुंज निशानदिही छु करान तु जिंदगी हुंदि क्रेठि सफरुक क्रेछर मेछरस मंज बदलावान। तिमव छु पनुन्यव अमर्यतु कथव बैंखत्यन हुंजन करमु बूमियन सगुविथ अबदी श्रेह वातनोवमुत। प्रथ द्वह ऑस बैंखत्यन हुंज ग्रंद हुरान। यिमन मंज आसन वॉल्य, न्यदॉर्य, पैर्यमुत्य तु अपैर्य ग्यानु गंगायि मंज ग्वतु दिथ ऑस्य खसान तु सॅदरु क्यन लालन हुंज पॉर्य जान ऑसुख सपदान।

श्री महेन्द्र नाथ गुप्तान छि यिमु सारेय भेंट वारतायि तु लूकन सुत्य मेलुनुक्य वेलु डायरी हुंदिस रूपस मंज द्वह तु तॉरीखु सान सन् 1882ई प्यठु 1886 तस तामुक्य वाकात तु कथ बाथ कलम बंद वैर्यमुत्य तु पतु बंगॉल्य जबॉन्य मंज छाप वैरिथ कितॉबी शकुल दिचमुच। अथ आव पतु अंगरीज्य तु हिंदी तरजमु ति करनु। हिंदी जबॉन्य मंज छु अम्युक तरजमु बहलि पायि ग्वनमाथ तु लिखॉर्य श्री निराला जीयन कोरमुत तु अंगरीज्य तरजमु स्वामी निखलानन्द जीयन कोरमुत।

સાનિ કોંશિરિ જ્બાંન્ય મંજ કથા અમર્યતુક તરજમુ કાર છુ
પ્રો૦ ચમનલાલ સપર્લ જી। કોંશિરિસ સમાચારસ મંજ તિ રૂદ કથા
અમર્યતુક તરજમુ છપાન।

શ્રી રામકૃષ્ણ કથા અમર્યતસ મંજ છુ ગ્વડુનિક્યન કાહન સફન
પ્યઠ સ્વામી વિવેકાનન્દ જી નિ જુ ચિઠિ, માતા શારદાયિ હુંજ અખ
ચિઠ્ય, શ્રી રામ કૃશણનિ જિંદગી હુંદ મ્વખસર વરનન તુ કાલી બાડી
હુંદ તજકિર। અમિ પતુ છિ સૉરિસુય કિતાબિ ત્રુવાહન અધ્યાયન મંજ
બાગનય કરનુ આમુચ યિમ જન બ્યોન બ્યોન ચીજન હુંદ વ્યસ્તાર સાન
બયાન છિ કરાન। યિમુ સારોય અધ્યાયિ છે પરન વૉલિસ તિથુ પૉઠ્ય
આવરાવાન જિ મન છુ નુ મુતવાંતિર પરનુ વર્ય રોજાન તુ ગ્યાન
ખજાનન હુંદ મ્વખતુ કવમિ અનુન યછાન। ચૂંકિ યિ સૉરુય કિતાબ છિ
ડાયરી હુંદિ બુનિયોઝ પ્યઠ મુબની, તવુ કિન્ય છિ દ્વહ તુ તોરીખ તિ
નનાન। યિમવ સુત્ય છિ વારયાહન કથન ફુઠ નેરાન। યિ કિતાબ છિ સુ
મ્વલુલ મ્વખતુ યેમિચ માલ બનોવિથ મનશસ નોલ્ય પજિ ત્રાવુન્ય તુ
અમિચિ નિશાનદિહી પ્યઠ પનુન્ય વૉસ બુવસરુ તારુન્ય।

કિતાબિ મંજ છિ લગબગ ચોર હથ સફુ। કાગજ છુ સ્યઠાહ મોટ
તુ પાયદાર। છપોય છિ મોર્યમંજ તુ દિલફિરેબ। હાર્ડ બાંવુડ સુત્ય છિ
અમિચ ખૂબસૂરતી હુરેમુચા। અગર જન કિતાબિ હુંદિસ ગેટઅપસ કુન
ગછેવ ત્યોલિ છુ નુ અમ્યુક મ્વલ કુનિ રંગ જ્યાદુ। યિ કિતાબ છિ
બહસિયતિ રહબર રેછ કરુન્ય લાયખ।

મોતી લાલ કૌલ નાજ

તુહંડ વનુન

મ્યાનિ ટાઠિ ઓમકાર જી,

“વાખ” દ્રાવ બોયિ નોન | અથ મ્યૂલ નોવ જીવાદાન | કોતાહ ખ્વશ ગોસ, બુ હ્યકૃ નુ વેનિથ | યોદવય ચેર લોગ અમા પોજ ત્વહિ દ્યુતવુ નુ વાખસ અડુ ચ્છોટ ગઢનુ | મુબારખ છુવુ | મે છિ અજ તામ દ્રામુત્ય સોરી શુમાર રેછરિથ થોવ્યમુત્ય | અંજ્યુક નવીદ છુ સ્પેશલ તિ ક્યાજિ ત્વહિ હ્યોતવુ યિ બ્રોંહ કુન પકનાવનુક બોર મટિ | ઓર જુવ ઑસ્યનવ |

અસિ પણિ અસ્યુક સ્ટૈન્ડર્ડ તથ મુકામસ પ્યઠ વાતનાવુન જિ બાલુ અપોરિસ્યન અદીબન ગઢિ યિ પરનુચ કલ ગનુન્ય |

કોંશિરિ જબોન્ય બાપથ નાગરી લિપી અખ મુતબાદલ લિપી આસનુચ અહમિયથ ઔસ થદિ પાયિકય ગવનમાથ ગુલામ અહમદ મહજૂર સોબન ચ્યૂમુત | તવય ઔસ તિમવ અજ બ્રોંહ દૂન હથ વેરી કલામિ મહજૂર તુ પયામિ મહજૂર નાવ સુત્ય પનુન કલામ નાગરી અછરન મંજ તિ છાપ કોરમુત |

બાલુ અપારિ લ્યૂખમુત રૂત કલામ છાપનુ સુત્ય યિમવ ઔસ્ય પાનુવોન્ય નખુ | તુહંજ યિ કૂશિશ છિ સરાહની |

હાલ હાલુય છપેમુચુ જુ મ્વલલિ કિતાબુ સાકી સોબુન્ય “શિહિજ વથ” તુ મજબૂર સોબુન્ય “યાદન હુંદ સફર” છુ કોંશિરિસ અદબસ રૂત હુર્યર | મ્યોન્ય છિ રાય જિ યિમવ દ્વાશવુન્ય કિતાબવ મંજુ ગઢિ ચ્યારિથ હિસુ વાખસ મંજ છપાન રોજુન | બડુ જ્બર ગઢિ |

પોતુસ વનુ બુ જિ કવરસ પ્યઠ વાખ ગોછ શારદા અછરન મંજ તિ લેખનુ યુન | સ્વ છિ સોન્ય પ્રજનથ તિ તુ માજિ જ્યેવિ કોંશિરિસ ડચકુ ટિકુ તિ |

યોદવય અખ કાલમ પ્રથ સાતુ “શારદા હ્યોછિવ” છાપવ સુ તિ ગઢિ જાન |

બોયિ અકિ લાટિ તુહંડ રૂત કાંછાન |

પ્રોં ચમન લાલ સાપુર

येमि अंकुक्य लेखन वॉल्य

श्री बाल कृष्ण संयासी, नई दिल्ली।
 श्री शंभुनाथ भट्ट हलीम, आई-1, कश्मीरी अपार्टमेंट्स, पीतमपुरा,
 दिल्ली 110034.
 प्रो० ओंकारनाथ चूरंगू, जम्मू।
 डॉ० रत्न लाल शांत, 904 सुभाश नगर, जम्मू 180005
 श्री अर्जन देव मजबूर, जम्मू।
 डॉ० रूप कृष्ण भट्ट, A-19, कैलाश अपार्टमेंट्स, सेक्टर 4, द्वारका
 दिल्ली-110097.
 श्री विजय सागर, 17/B शारदा कॉलनी, पटोली ब्रह्मना, जम्मू 181205.
 स्वर्गीय यशपाल जैन।
 श्रीमती सुनीता रैना पंडित, साहिबाबाद, गाज़ियाबाद
 श्री पृथ्वीनाथ कौल सायिल, जम्मू 180002
 स्वर्गीय मुहम्मद अयूब बेताब
 श्री प्रेम नाथ शाद, जम्मू
 श्री कुमार अशोक सराफ गायल, नई दिल्ली
 श्रीमती मोहिनी कौल, जम्मू
 श्री पृथ्वी नाथ मधुप, 58 सरस्वती विहार, तालाब तिल्लो, जम्मू 180002.
 प्रो० चमन लाल सपुर, नोइडा
 श्री जवाहर लाल रैना, NRLC, पंजाबी युनिवर्सिटी, पटियाला 147002
 श्री मोती लाल नाज़ नई दिल्ली
 श्री पी एन काचर्ल, 704, सबज़ार हाऊसिंग सोसायटी, प्लाट 4,
 सेक्टर 45, फरीदाबाद